

**CONSILIUL LOCAL
AL MUNICIPIULUI MOINEȘTI**
Str. Vasile Alecsandri, nr. 14, Județ Bacău, cod 605400,
Tel. 0234363680, TelVerde 0800800569
Fax 0234365428, e-mail: office@moinesti.ro,
www.moinesti.ro, municipiul moinesti oficial

 **ISO 9001
ISO 14001**
Nr. 400845
LL-C (Certification)

ANEXA nr. 1 la H.C.L. nr. 44/25.03.2025

**STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE A
SERVICIILOR SOCIALE IN MUNICIPIUL MOINEȘTI
2025-2030**

1. INTRODUCERE

1.1. CONTEXTUL STRATEGIC

Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2025-2029 continuă și dezvoltă demersul inițiat prin Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Moinești 2021-2030, pe baza evaluării rezultatelor implementării acesteia și în acord cu direcțiile de acțiune naționale, precum și cu obligațiile asumate prin documentele organizațiilor internaționale și europene la care România este parte, respectiv:

- ❖ Strategia europeană privind drepturile persoanelor cu dizabilități pentru perioada 2020 – 2030;
- ❖ Convenția ONU cu privire la drepturile copilului;
- ❖ Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;
- ❖ Programul de Guvernare 2023 – 2024;
- ❖ Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului “Copii protejați, România sigură” 2022 – 2027;
- ❖ Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități “O Românie echitabilă 2022 - 2027”;
- ❖ Strategia Națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, 2000 – 2030;
- ❖ Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022 – 2027;
- ❖ Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022 – 2027;
- ❖ Strategia națională pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale “SINERGIE” 2021 – 2030;
- ❖ Strategia de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2021 – 2027;
- ❖ Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânire activă pentru perioada 2023 - 2030;
- ❖ Strategia națională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022 – 2027;
- ❖ Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030;
- ❖ Fondul Român de Dezvoltare Socială;
- ❖ Programul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR);
- ❖ Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021 - 2027;
- ❖ Programul Educație și Ocupare;
- ❖ Programul de Interes Național;
- ❖ Programul anual al finanțărilor nerambursabile de la bugetul propriu al UAT Municipiul Moinești în condițiile prevăzute de Legea 350/2005.

1.2. METODOLOGIE

Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale a fost elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2011 privind asistența socială (art. 112, alin. 3, lit. a) și ale HG nr. 797/2017 privind aprobarea regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de asistență socială, precum și a structurii orientative de personal (Anexa 2 - art. 4).

Procesul de fundamentare și elaborare a Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2025-2030, precum și a Planului operațional pentru implementarea acesteia, s-a bazat pe un instrumentar metodologic ce cuprinde o componentă cantitativă și una calitativă, incluzând următoarele etape:

a) Analiza contextului local în vederea dezvoltării unor priorități de intervenție care să răspundă nevoilor, problemelor identificate

Analiza documentelor și a datelor statistice existente. În această etapă au fost colectate atât date statistice oficiale furnizate de Direcția Județeană de Statistică Bacău, Inspectoratul școlar Bacău, Direcția de Sănătate Publică, Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială, etc. cât și date statistice centralizate la nivelul DAS Moinești în cadrul rapoartelor anuale de activitate sau din bazele de date existente. Datele statistice colectate au fost analizate, interpretate și grupate pe capitole distincte oferind aspecte cu privire la : structura și evoluția populației și potențialul demografic la nivelul municipiului Moinești, aspecte cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului (date privind numărul copiilor aflați în familii în situație de vulnerabilitate, copii cu dizabilități, copii de etnie romă, etc.), incluziunea socială a persoanelor adulte cu dizabilități (persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii de tip rezidențial, protecția de tip familial a persoanelor adulte cu dizabilități, integrare pe piața muncii a acestora, etc.), evaluarea contextului local privind situația persoanelor vârstnice, violența în familie, alte categorii de persoane/grupuri aflate în situație de vulnerabilitate și analiza serviciilor sociale furnizate la nivel județean.

➤ Realizarea unei analize de situație fundamentată pe o metodologie de tip cantitativ, respectiv ancheta pe bază de chestionar și o metodologie de tip calitativ – ghid de interviu.

Chestionarul a fost structurat pe următoarele dimensiuni:

- tipuri de servicii sociale existente la nivel local (public/privat)
- categorii de servicii sociale
- categorii de beneficiari deserviți
- specificul serviciilor sociale, tipuri de servicii sociale oferite beneficiarilor, pe categorii de beneficiari (copii, persoane adulte cu dizabilități, persoane vârstnice, etc.)
- percepția față de problemele existente în comunitățile analizate
- necesitatea dezvoltării de noi servicii sociale pe categorii de beneficiari

În cadrul componentei calitative a studiului s-au organizat întâlniri de lucru la care au participat reprezentanți ai instituțiilor de la nivel local ; aceste întâlniri au permis explorarea în profunzime a

percepțiilor și opiniilor subiecților, permitând exprimarea liberă a acestora. Consultarea sectorului ONG s-a realizat prin transmiterea și completarea grilei de interviu pe e-mail.

Interviul a fost efectuat cu scopul de a identifica grupurile vulnerabile la nivel local, de a analiza problemele sociale cu care acestea se confruntă și de a determina serviciile sociale necesare a fi dezvoltate la nivel local pentru a le sprijini.

Prin aplicarea acestor instrumente, s-a urmărit nu doar cuantificarea nevoilor, ci și înțelegerea profundă a dinamicii sociale astfel încât Strategia Locală de Dezvoltare a Serviciilor Sociale 2025 - 2030 să fie calibrată în mod corespunzător pentru a răspunde în mod eficient și sustenabil provocărilor sociale specifice municipiului Moinești.

b) Analiza strategiilor naționale, a documentelor programatice elaborate la nivel național, regional și județean în vederea formulării direcțiilor de acțiune și obiectivelor strategice;

c) Formularea priorităților de intervenție, a obiectivelor, măsurilor și indicatorilor de rezultat în concordanță cu rezultatele analizei nevoile comunităților, a prevederilor legislative, oportunităților de finanțare, etc.

d) Analiza programelor de finanțare pentru perioada 2021 – 2027 în scopul dezvoltării de noi servicii sociale prin accesarea fondurilor externe/interne nerambursabile; Analiza programelor de finanțare pentru dezvoltarea de noi servicii sociale este o activitate importantă, care permite identificarea oportunităților disponibile și a condițiilor de accesare a acestora.

1.3 VIZIUNE, MISIUNE ȘI PRINCIPII

Misiune:

Crearea unui cadru de acțiune la nivel local, în conformitate cu politicile adoptate la nivel județean, național și european, având ca scop îmbunătățirea situației sociale și economice a grupurilor vulnerabile din municipiul Moinești.

Viziune: *Sistem de asistență socială proactiv, eficace și eficient, cu accent pe întărirea capacității și rolului familiei, orientat spre îngrijirea în cadrul comunității a persoanelor în situații de vulnerabilitate.*

Principiile strategiei în concordanță cu principiile reglementate în art 5 din Legea nr.292/2011 a asistenței sociale cu modificările și completările ulterioare:

❖ **Solidaritatea socială** - implicarea comunității în sprijinirea persoanelor vulnerabile, oferindu-le suport și protecție socială pentru a depăși sau a reduce situațiile dificile și pentru a asigura incluziunea socială a acestora;

❖ **Subsidiaritatea** - implică intervenția comunității locale și a structurilor asociative, precum și a statului, atunci când persoana sau familia nu pot acoperi integral nevoile sociale;

❖ **Universalitatea** - afirmă dreptul fiecărei persoane la asistență socială conform legii;

- ❖ **Respectarea drepturilor și a demnității umane** – garantează dezvoltarea liberă și completă a personalității, cu respectarea statutului și a drepturilor individuale și sociale, precum și a dreptului la intimitate și protecție împotriva abuzurilor;
- ❖ **Abordarea individuală** - implică adaptarea măsurilor de asistență socială la circumstanțele specifice ale fiecărui individ, având în vedere situații de urgență, capacitatea fizică și mentală și nivelul de integrare socială, inclusiv sprijinul acordat membrilor familiei beneficiarului;
- ❖ **Respectarea dreptului la autodeterminare** - asigură fiecărei persoane libertatea de a-și face propriile alegeri, fără a afecta drepturile sau interesele celorlalți;
- ❖ **Dreptul de liberă alegere a furnizorului de servicii** - conferă beneficiarului sau reprezentantului său legal dreptul de a alege între furnizorii acreditați;
- ❖ **Egalitatea de șanse și nediscriminarea** în accesul la servicii sociale și în furnizarea serviciilor sociale;
- ❖ **Concurență și competitivitate în furnizarea serviciilor sociale** – potrivit cărora furnizorii de servicii sociale publici și privați trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;
- ❖ **Confidențialitatea** - potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;
- ❖ **Parteneriat între părțile implicate** în procesul de furnizare a serviciilor sociale și beneficiarii acestora.

2. ANALIZA CONTEXTULUI LOCAL

Moinești este un municipiu din județul Bacău, a treia localitate urbană ca mărime din județ. La 1 ianuarie 2021, populația municipiului Moinești reprezenta 3,23% din totalul populației județene.

Municipiul Moinești este încadrat conform *Legii 351/ 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a I-VA – Rețeaua de localități*, în rândul celor 172 de **localități urbane de rang III**, alături de orașele Buhuși, Comănești și Dărmănești, fiind un oraș mijlociu din punctul de vedere al numărului de locuitori (între 20.000 și 100.000 locuitori).

2.1. Evoluția populației

Evoluțiile demografice, precum creșterea speranței de viață, scăderea fertilității și migrația, au un rol major în viața politică, economică și socială a municipiului Moinești.

Evoluția factorului demografic, într-un aspect general, se află într-o continuă scădere la nivelul întregii țări ca urmare a lipsei acute a unor politici sectoriale coerente la nivel național. Numărul de acțiuni pro-natalitate a scăzut față de nivelul la care erau implementate înainte de 1989, ceea ce a generat o scădere în mod natural a populației. Actualele acțiuni de politică demografică implementate la nivel național privind sporirea natalității sunt perturbate de dificultățile financiare cu care se confruntă o pătură semnificativă din populație.

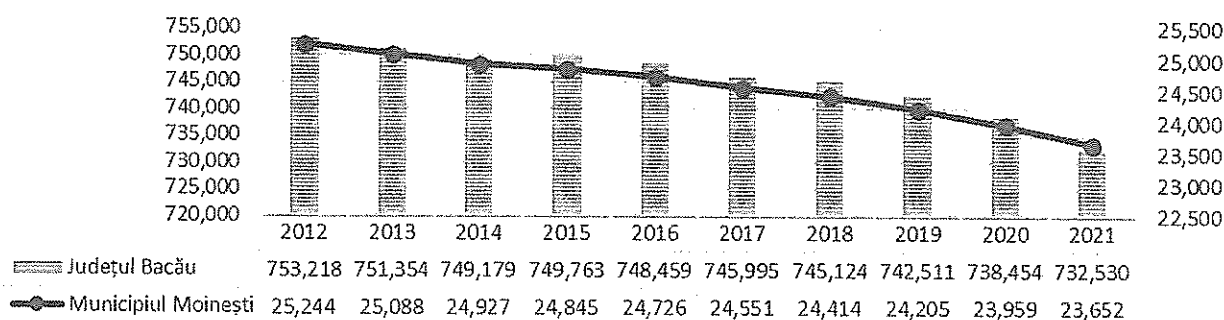
La nivel european, România, din punctul de vedere al numărului de locuitori, se clasează pe locul 6 după Germania, Franța, Italia, Spania și Polonia.

Circumstanța demografică este un factor de puternică influență care are impact în evoluția municipiului Moinești.

În ceea ce privește **populația stabilă**, la nivelul Municipiului Moinești, valorile demografice indică un număr de 23.652 de locuitori, după domiciliu la 1 ianuarie 2021, față de efectivul înregistrat în 2012 de 25.244 de locuitori, iar rata de migrare a populației diferă anual, fiind cuprinsă între 0,33% și 1,28%. Populația din municipiul Moinești reprezintă 3,23% din totalul populației județului Bacău, municipiul situându-se pe locul 3 la nivel de județ, după numărul de locuitori. Primele 2 locuri sunt ocupate de Municipiul Bacău cu o populație de 195.687 locuitori și respectiv Municipiul Onești cu 49.714 locuitori, la 1 ianuarie 2021.

Evoluția anuală a **populației după domiciliu** relevă o scădere a populației cu domiciliul în municipiul Moinești în perioada 2012-2021, evoluție pe care o regăsim atât la nivelul județului Bacău cât și la nivel național. Populația de la nivelul municipiului Moinești, în anul 2021, este în scădere cu 6,31%, fenomen ce este resimțit și la nivelul județului Bacău, cu un procent de 2,75%.

Figura 1: Evoluția populației după domiciliu pentru municipiul Moinești și județul Bacău

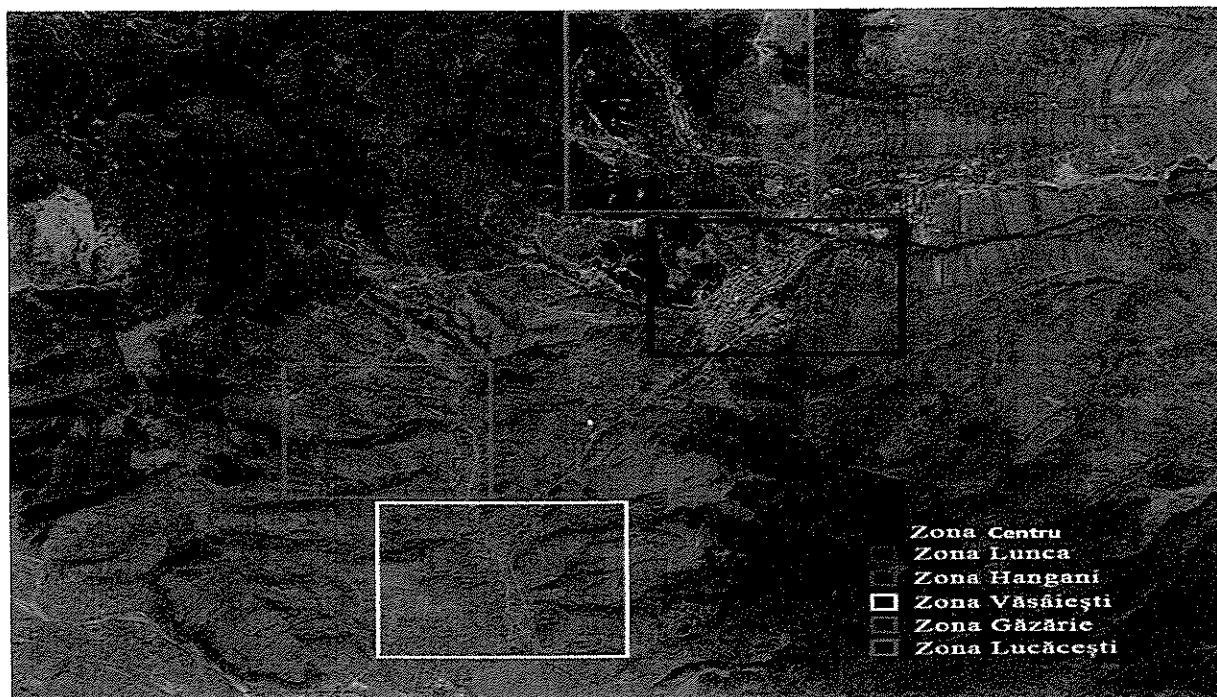
Sursa: Date INS (POP108D)

Scăderea populației se înregistrează și pe fondul reducerii activității de extragere și prelucrare a petrolului și plecarea populației apte de muncă în străinătate, ceea ce determină un dezechilibru pe piața forței de muncă care se poate perpetua generând dezechilibre economice și sociale grave.

Densitatea populației este egală cu raportul dintre suprafața total existentă a municipiului și locuitorii acestuia. La nivelul municipiului Moinești, **densitatea populației** este de 19,38 locuitori/km², fiind semnificativ mai mică comparativ cu cea de la nivelul județului Bacău unde densitatea populației este de 90,37 locuitori/km².

Municipiul Moinești este împărțit în 6 zone, fiecare dintre acestea având o densitate diferită, în funcție de zonă și de tipul de locuințe (locuințe colective sau locuințe individuale).

Figură 2: Harta zonelor din municipiul Moinești

Sura: Primăria Moinești

La nivelul municipiului Moinești, în anul 2021, **distribuția pe sexe** se află într-un ușor dezechilibru, populația feminină reprezentând 51,48%, iar populația masculină 48,52%. Acest dezechilibru se contorizează anual, populația feminină crescând ușor în detrimentul celei masculine. Diferențele numerice dintre sexe sunt evocate și de raportul de masculinitate, astfel unui număr de 100 persoane de sex feminin îi revin 94,26 persoane masculine.

În ceea ce privește **distribuția populației pe etnii**, conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, ponderea cea mai ridicată o au cetățenii români (99,79%, din totalul populației municipiului Moinești), categorie urmată de etnia rromă (0,08%) și maghiară (0,08%), după care urmează alte etnii cu un procent de 0,05%.

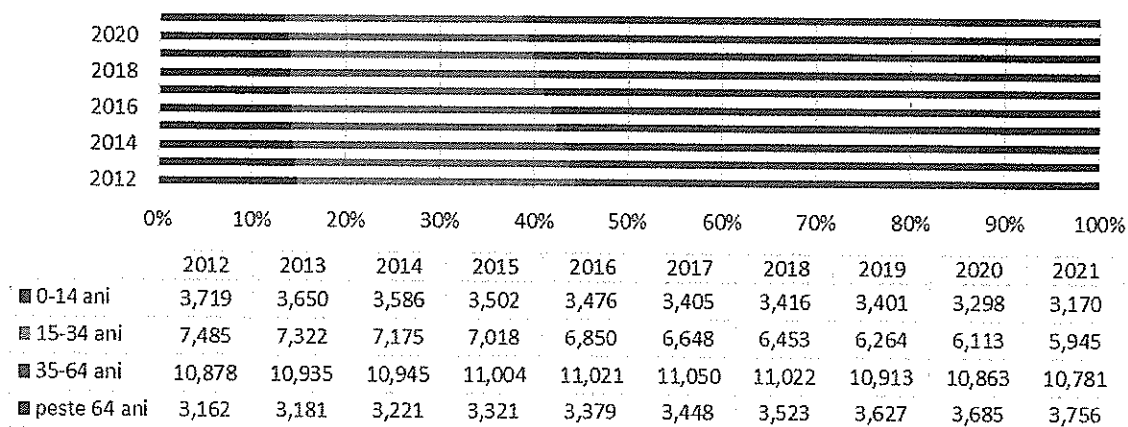
Din perspectiva **confesiunilor religioase**, la nivelul municipiului Moinești, conform datelor ultimului recensământ (2011), situația confesiunilor religioase arată astfel: 92,28% din populație este creștin-ortodoxă, 5,15% este romano-catolică, 1,59% este penticostală, iar restul de 0,98% este reprezentat de religii precum: greco-catolică, baptistă, reformată, adventiști de ziua a 7-a, ateii, fără religie și alte religii.

În ceea ce privește **distribuția populației pe categorii de vârstă**, la nivelul municipiului Moinești, în anul 2020, datele statistice arată că 13,40% din populație are vârste cuprinse între 0-14 ani, 70,72% din populație are vârste cuprinse între 15-64 ani, iar 15,88% din populație depășește vârsta de 65 de ani.

Comparativ cu cifrele de la nivel județean, regional și național, ponderea populației tinere cu vârste cuprinse între 0-14 ani, de la nivelul municipiului Moinești, este mai mică decât ponderea județeană (15%) și cea regională (15,91%).

În privința evoluției, în timp se remarcă trendul descrescător al populației tinere, creșterea existând în rândul populației de peste 65 de ani.

Figura 3: Evoluția populației pe categorii de vârstă, municipiul Moinești, 2012-2021

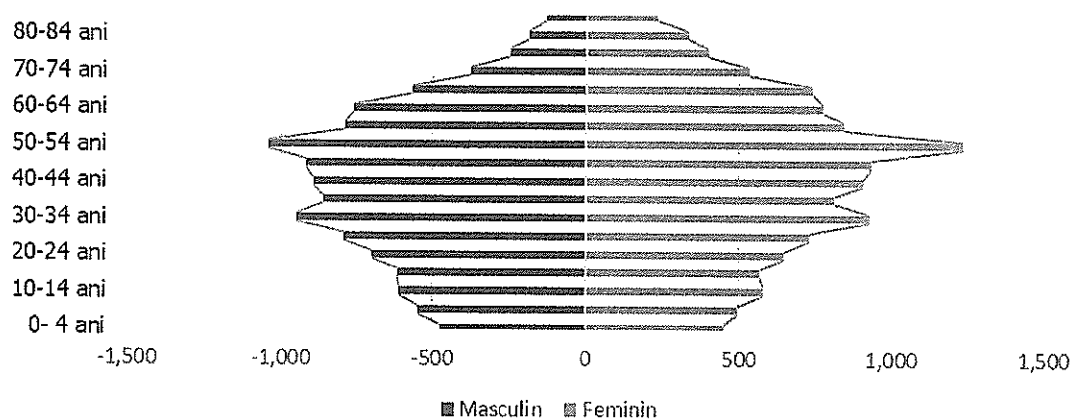

Surs

a: Date INS (POP108D)

Piramida vârstelor populației relevă accentuarea procesului de maturizare și îmbătrânire a populației, forma amorfă a acesteia fiind specifică populației cu tendință demografică regresivă.

Figura 4: Piramida vârstelor populației, municipiul Moinești, anul 2021

Sursa: Date INS (POP108D)

În ceea ce privește **durata medie de viață**, la nivelul județului Bacău, datele statistice indică pentru anul 2020, o speranță de viață de până la 74,68 de ani, fiind o diferență destul de mare între sexe. Pentru persoanele de sex feminin, durata medie a vieții, la nivelul județului Bacău, în anul 2020 este de 78,78 ani, iar pentru persoanele de sex masculin este de 70,9 ani. Acest indicator surprinde o diferență de aproape 8 ani în ceea ce privește comparația duratei medii de viață între sexe. Cu toate acestea, este important de subliniat faptul că evoluția duratei medii de viață este în creștere în ultimii opt ani la nivelul județului Bacău (în anul 2012, durata medie a vieții a fost de 73,53 de ani).

În funcție de mediul de locuire, durata medie de viață este mai ridicată în mediul urban (77,22 de ani), față de mediul rural (72,33 de ani). Cu toate acestea, durata medie a vieții este ușor mai scăzută în județul Bacău comparativ cu Regiunea de Dezvoltare Nord Est (75,71 de ani).

În ceea ce privește **numărul născuților vii**, la nivelul municipiului Moinești, în anul 2020 s-a înregistrat un număr de 139 de persoane, tendința fiind în scădere față de anul 2012, când numărul născuților vii a fost de 205 de persoane.

Rata de natalitate este și ea direct proporțională cu numărul născuților vii, urmând aceeași tendință descrescătoare, la nivelul întregului județ (7,2‰ în 2020), fiind înregistrată o scădere de 2,1‰ față de anul 2012. Aceeași tendință se remarcă și la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord Est (8,3‰ în 2020), unde există o scădere 1,6‰ față de anul 2012.

Numărul de persoane decedate la nivelul municipiului Moinești, pentru anul 2020 a ajuns la 303 persoane, număr ce se află în creștere față de anul 2012 (234 de persoane decedate).

În municipiul Moinești, datele statistice indică un singur **deces infantil**, raportat la ultimii ani.

În ceea ce privește **rata mortalității** pentru anul 2020, la nivelul județului Bacău, aceasta a ajuns la 3,9‰, la nivel regional indicatorul fiind de 4‰.

Sporul natural (diferența dintre rata natalității și rata mortalității) are o rată negativă, atât la nivelul municipiului Moinești (-164‰), județean (-6,2‰), cât și la nivel regional (-4,2‰), ceea ce indică o tendință de descreștere a populației.

Tabel 1: Evoluția structurii populației și migrarea populației, municipiul Moinești, 2012-2020

	Născuți vii (nr.)	Decese (nr.)	Spor natural	Căsătorii	Divorturi	Stabiliri cu domiciliul	Plecări cu domiciliul	Soldul schimbărilor de domiciliu
2012	205	234	-29	96	41	277	406	-129
2013	271	286	-15	111	47	303	430	-127
2014	174	212	-38	99	41	345	431	-86
2015	198	257	-59	143	40	351	420	-69
2016	190	234	-44	166	31	337	476	-139
2017	208	257	-49	144	47	370	459	-89
2018	210	262	-52	124	57	323	487	-164
2019	183	249	-66	133	50	305	487	-182
2020	139	303	-164	75	38	246	395	-149

Sursa: Date INS (POP201D, POP206D, POP210D, POP212B)

Numărul căsătoriilor, în municipiul Moinești, la finalul anului 2020 (75 de căsătorii) este în scădere atât față de anul 2019 (cu 58 de căsătorii mai puțin), cât și față de anul 2012 (cu 21 de căsătorii mai puțin). Se constată astfel, o scădere a ratei naționalității pentru anul 2020.

Numărul mai redus de căsătorii înregistrat în anul 2020 comparativ cu anul 2019 poate fi determinat și de pandemia COVID-19 și a restricțiilor impuse în acest an.

Referitor la **numărul divorțurilor**, municipiul Moinești înregistrează o scădere a acestora, în anul 2020, atingându-se un număr de 38 de divorțuri, față de cele 50 din anul 2019 și față de cele 41 din anul 2012.

Numărul stabilirilor de reședință este un indicator ce se află într-o permanentă scădere, în anul 2020, doar 246 de persoane luând decizia de a se stabili în municipiul Moinești, cu 11,19% mai puțin față de anul 2012. În privința **plecărilor de reședință** din municipiul Moinești, 395 de persoane au luat decizia de a își schimba domiciliul. Comparând cei doi indicatori, evoluția acestora arată o balanță negativă.

2.2 Indicatori statistici demografici

Indicele de îmbătrânire demografică a populației stabilește numărul de persoane vârstnice (de peste 65 de ani) ce revin la 1.000 de persoane tinere (vârstă cuprinsă între 0-14 ani). Astfel, la nivelul municipiului Moinești, gradul de îmbătrânire a populației este de 843,98‰.

Raportul de dependență demografică, la nivelul municipiului Moinești, calculat ca raport dintre persoanele considerate dependente (categorie din care fac parte persoanele cuprinse cu vârste în 0-14 ani și peste 65 ani) și persoanele considerate apte de muncă (persoanele cu vârstă cuprinsă între 15-64 de ani) exprimat la 1.000 persoane a ajuns în anul 2021 la 414,08‰.

Indicatorul ratei de înlocuire a forței de muncă reprezintă raportul dintre numărul total al populației tinere (0-14 ani) și o treime din populația cu vârste cuprinse între 15-64 de ani, exprimat la 1.000 locuitori. În municipiul Moinești, rata înlocuirii forței de muncă este de 568,57‰, astfel la momentul ieșirii din câmpul muncii a 1.000 de persoane, acestea vor fi înlocuite de aproximativ 568 de persoane apte de muncă.

Dacă rata de înlocuire a forței de muncă va înregistra scăderi continue, în timp, pentru municipiul Moinești se va crea un deficit al forței de muncă, aspect critic în lipsa unor soluții tehnologice inovatoare care, odată cu trecerea timpului, ar putea înlocui treptat forța de muncă umană.

Concluzii cu privire la profilul socio-demografic

Municipiul Moinești, amplasat între Carpații Orientali și Subcarpații Moldovei, datorită zăcămintelor de sare, de apă geotermală și de petrol, este considerat un centru de resurse naturale la nivel județean.

Din punctul de vedere al numărului de locuitori, municipiul este poziționat pe locul trei în județul Bacău.

Chiar dacă este caracterizat de bogăția florei și a faunei, cu o rețea hidrografică densă și un climat prielnic, criteriile ce îl definesc ca un oraș atractiv, municipiul Moinești se află pe o traiectorie

demografică descendentă. Factorii ce definesc această tendință sunt sporul natural negativ, soldul negativ al schimbărilor de domiciliu și gradul ridicat de îmbătrânire a populației.

Scăderea populației s-a înregistrat și pe fondul reducerii activităților de extragere a petrolului și plecarea în străinătate a forței apte de muncă, ceea ce are potențialul de a genera dezechilibre economice și sociale semnificative, precum lipsa forței de muncă, dezechilibre în sistemul de pensii, în serviciile de sănătate, în sistemul de pensii și sistemul de protecție socială, inclusiv în cel de venituri și cheltuieli bugetare.

Din perspectiva socială, diversitatea etnică este aproape inexistentă, cetățenii de naționalitate română dominând, reprezentând aproape 100%. În schimb, există o oarecare diversitate din punct de vedere a spiritualității, existând credințe ortodoxe, catolice și penticostale.

Potențialul demografic este puternic influențat de gradul de dezvoltare socio – economică. În următoarea perioadă, este necesar să se pună accentul pe resursele existente pentru o amplificare a procesului de dezvoltare, cum ar fi zăcămintele de sare sau de apă geotermală, care pot deveni un atu în realizarea unei infrastructuri tehnico-edilitare nepoluante și un atu din punct de vedere al dezvoltării turismului.

O dezvoltare economică reprezintă baza pentru asigurarea unui număr mai mare de locuri de muncă, ceea ce va conduce la diminuarea emigrației. Această direcție de dezvoltare este necesar să fie însoțită de intervenții orientate către creșterea atractivității municipiului pentru actualii și viitorii rezidenți.

3. Capital uman, infrastructura socială, educație, sănătate, cultură

3.1 Forță de muncă, ocupare și șomaj

3.1.1 Resurse de muncă

Resursele de muncă reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților intelectuale și fizice care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una dintre activitățile economiei naționale. Resursele de muncă sunt reprezentate de capitalul uman care cuprinde populația aptă de muncă, în vârstă de muncă, însă nu sunt excluse nici persoanele sub sau peste vârsta de muncă aflate în activitate. Vârstele de muncă sunt reprezentate în următorul tabel:

Tabel 2: Vârsta de muncă la nivel național, 1990-2020

Gen	1990-2000	2001-2009	2010	2011-2015	2016-2019	2020
Femei	16-54 ani	16-57 ani	16-58 ani	16-59 ani	16-60 ani	16-61 ani
Bărbați	16-59 ani	16-62 ani	16-63 ani	16-64 ani	16-65 ani	16-65 ani

Se poate observa că vârsta maximă a crescut la fiecare interval de timp (în prezent fiind cu 7 ani mai mare în cazul bărbaților și cu 6 ani mai mare în cazul femeilor), însă vârsta minimă a rămas constantă.

În urma analizei evoluției resurselor de muncă în perioada 2010-2020, se observă o scădere a acestora, atât la nivelul județului Bacău, cât și la nivel regional și național. Astfel, în 2020 față de anul 2010, numărul de resurse de muncă a scăzut cu 25,27% la nivel județean, cu 17,96% la nivel regional și cu 13,03% la nivel național. Scăderea cunoaște o accentuare începând cu anul 2014, o posibilă explicație fiind faptul că de la 1 ianuarie 2014 a fost liberalizat accesul pe piața muncii pentru cetățenii români în toate statele membre.

Populația activă

Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației, cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați.

La nivelul anului 2020, în județul Bacău existau 215 mii persoane, reprezentând populația activă civilă, respectiv 2,46% din disponibilul național și 18,03% din cel al Regiunii de Dezvoltare Nord Est. În ceea ce privește repartizarea acestora în funcție de gen, se observă o pondere mult mai ridicată în cazul bărbaților (56,19%), față de populația activă de gen feminin (43,81%).

Analizând evoluția populației active în dinamica ultimilor 10 ani, ca și în cazul resurselor de muncă, se observă o scădere de persoane, însă diferența dintre 2010 și 2020 este mai mică la nivel județean, scăderea fiind de 5,04%, iar la nivel regional de 8,96% și național de 2,90%.

Rata de activitate a resurselor de muncă reprezintă raportul dintre populația activă civilă și totalul resurselor de muncă. Din punctul de vedere al ratei de activitate a resurselor de muncă, la nivel național a fost înregistrată o creștere de 11,54%, la nivel regional o creștere de 10,93% și la nivel județean o creștere de 26,99%.

Populația ocupată

Populația ocupată civilă cuprinde toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit, în una dintre activitățile economiei naționale, fiind încadrate într-o activitate economică sau socială, în baza unui contract de muncă sau în mod independent, cu scopul obținerii unor venituri.

În anul 2020, județul Bacău avea o populație ocupată civilă de 203,5 mii persoane, respectiv 17,90% din totalul Regiunii de Dezvoltare Nord Est și 2,41% din totalul național. De asemenea, totalul populației ocupate la nivelul județului în anul 2020 este cu 2,54% mai mic față de valoarea înregistrată în 2010.

Rata de ocupare a resurselor de muncă reprezintă raportul dintre populația ocupată civilă în totalul resurselor de muncă disponibile, iar județul Bacău are, în anul 2020, o rată de 57,5%, cu 13,4% mai mare decât cea înregistrată în anul 2010. Comparativ cu raportul existent la nivel național (69,1%) și regional (58,1%), județul Bacău are o rată de ocupare mai mică.

Salariați

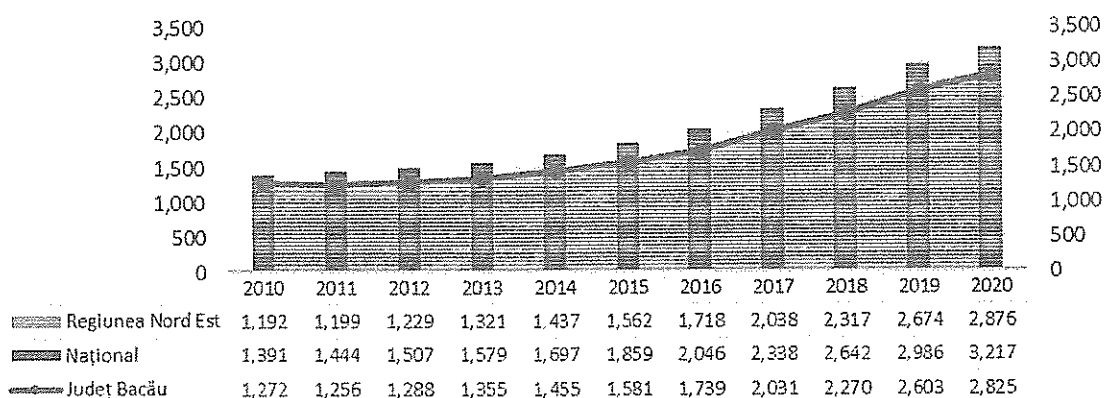
În ceea ce privește numărul mediu de salariați, conform datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2019, în județul Bacău a fost înregistrat un total de 111.653 de persoane (cu 10,73% mai mulți față de anul 2010), iar în municipiul Moinești au fost înregistrați 3.743 de salariați, cu 12,34% mai

puțini față de anul 2010. Numărul mediu de salariați din municipiul Moinești reprezintă 3,35% din totalul mediu de salariați de la nivel județean.

Repartizarea salariaților pe activități ale economiei naționale arată că la nivelul anului 2020, în județul Bacău, numărul mediu de salariați cel mai mare a fost concentrat în activitatea economică „Industrie” cu un procent de 27,14%.

În ceea ce privește câștigul net lunar, în medie, la nivelul anului 2020, în județul Bacău acesta este de 2.825 lei, cu 122,09% mai mare față de cel din anul 2010. Pentru perioada analizată se remarcă o creștere susținută a câștigului salarial net lunar, atât la nivel județean, cât și la nivel regional și național. Comparativ, valoarea atinsă în 2020 în județul Bacău este cu 1,77% mai mică față de media regională și cu 12,19% mai mică decât media națională.

Figura 5: Evoluția câștigului salarial mediu net lunar, 2010-2020

Sursa: Date INS (FOM106E)

Activitățile principale ale economiei naționale care au înregistrat în anul 2020, la nivelul județului Bacău, cel mai mare câștig salarial mediu net lunar sunt reprezentate de:

„Extracția petrolului brut și a gazelor naturale” – 5.193 lei, mai mare cu 83,82% față de media județeană;

„Activități de servicii anexe extracției” – 5.182 lei, mai mare cu 83,43% față de media județeană;

„Administrație publică și apărare: Asigurări sociale din sistemul public” – 4.944 lei, mai mare cu 75,01% față de media județeană.

La polul opus, cu cele mai mici câștiguri medii lunare, regăsim următoarele categorii:

„Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor” – 1.415 lei, mai mic cu 49,91% față de media județeană;

„Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune; înregistrări audio și activități de editare muzicală; Activități de difuzare și transmitere de programe” – 1.504 lei, mai mic cu 46,76% față de media județeană;

„Hoteluri și restaurante” – 1.543 lei, cu 45,38% mai mic față de media județeană.

Șomeri

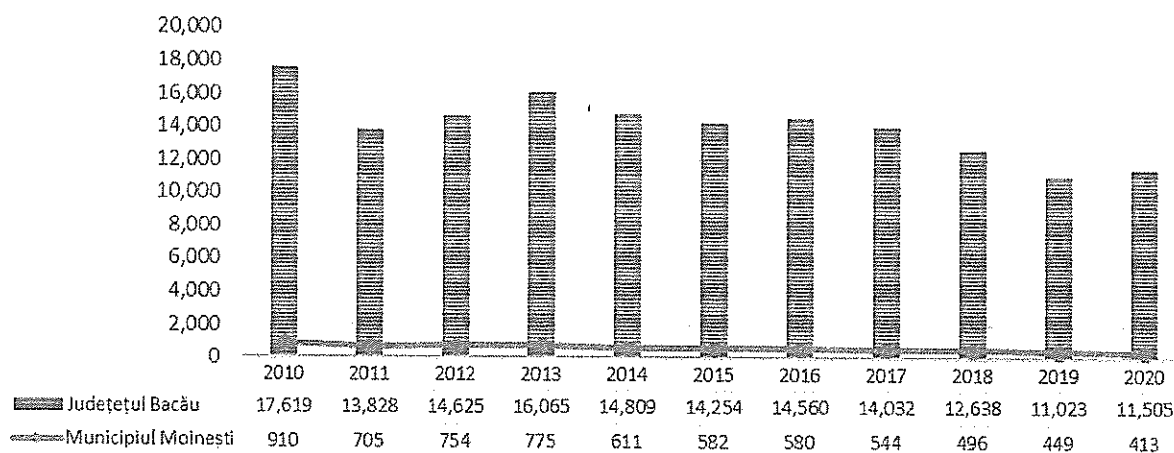
Conform datelor furnizate de INS, la nivelul lunii decembrie a anului 2020, în județul Bacău au fost înregistrați 11.505 șomeri, dintre care 74,08% neindemnizați, totalul acestora reprezentând 20,74% din totalul Regiunii de Dezvoltare Nord Est și 3,89% din totalul șomerilor înregistrați la nivel național.

La nivelul municipiului Moinești au fost înregistrați, în anul 2020, 413 șomeri, reprezentând 3,59% din totalul șomerilor de la nivel județean.

În ceea ce privește evoluția numărului de șomeri înregistrați, în perioada 2010-2020, acesta a urmat un trend descrescător, atât la nivelul municipiului Moinești, cât și la nivel județean, regional și național. De asemenea, comparativ cu anul 2019, în anul 2020, numărul șomerilor este în creștere cu 4,37% la nivel județean, cu 8,71% la nivel regional și cu 14,81% la nivel național, excepția de la regulă este făcută de municipiul Moinești, unde numărul șomerilor este în scădere cu 8,02%. De menționat, este faptul că aceste creșteri de la nivel județean, regional și național, pot avea ca factor influențator contextul epidemiologic provocat de virusul SARS-CoV-2, ce a avut un impact asupra tuturor domeniilor de activitate.

În perioada 2010-2020, în municipiul Moinești, numărul de șomeri a ajuns de la 910 persoane, la 413 persoane, cunoscând o creștere a activității în cadrul câmpului de muncă de 45,38%. Din totalul șomerilor înregistrați în municipiul Moinești în anul 2020, ponderea cea mai mare revine celor de sex masculin, respectiv 51,57%.

Figura 6: Evoluția numărului de șomeri (persoane), 2010-2020

Sursa: Date INS (SOM101B, SOM101E)

În ceea ce privește rata șomajului, calculată ca raport între numărul șomerilor înregistrați și populația activă civilă, la nivelul județului Bacău, aceasta a scăzut cu 30,77% în anul 2020 față de anul 2010, dar a crescut cu 3,85% față de anul 2019. În anul 2020, procentul din județul Bacău (5,4) este superior față de cel regional (4,7) și cel național (3,4).

3.1.2 Formarea profesională

Activitatea de formare profesională este definitorie pentru completarea profilului profesional al oricărei persoane aflate în căutarea unui loc de muncă. Astfel, prin asigurarea creșterii și diversificării competențelor profesionale ale șomerilor, se ating două obiective importante: satisfacerea cererilor imediate pe piața muncii și creșterea șanselor de ocupare în muncă a șomerilor.

Programele de formare profesională asigură, conform legii, inițierea, calificarea, recalificarea, perfecționarea și specializarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă, iar formele prin care se realizează acestea sunt reprezentate de: cursuri, stagii de practică și specializare, precum și alte forme, în condițiile legii.

Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bacău asigură implementarea, la nivel județean, a măsurilor de prevenire a șomajului, protecția socială a persoanelor neîncadrate în muncă, organizarea și coordonarea activităților de ocupare și de formare profesională a forței de muncă.

În municipiul Moinești, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă postează regulat locuri de muncă pentru șomeri.

3.2 Sănătate (infrastructură, resurse umane)

3.2.1 Unități sanitare

La sfârșitul anului 2019, rețeaua unităților sanitare din municipiul Moinești, cuprindea 76 de unități sanitare, după cum urmează: 2 spitale, un ambulatoriu integrat al spitalului, un dispensar medical, un centru medical de specialitate cu paturi de spital, un cabinet de medicină generală, 3 cabinete medicale școlare, 8 cabinete medicale de familie, 14 cabinete medicale de specialitate, 16 cabinete stomatologice, 10 farmacii, un punct farmaceutic, 9 laboratoare medicale, 8 laboratoare de tehnică dentară și o altă instituție de tip cabinet medical.

La nivelul anului 2019, conform INS, situația unităților medicale din municipiul Moinești se prezenta astfel:

Tabel 2: Rețeaua unităților sanitare pe categorii de unități și forme de proprietate, municipiul Moinești, 2019

Categorii de unități sanitare	Total	Proprietate publică	Proprietate privată
Spitale	2	1	1
Ambulatorii integrate spitalului	1	1	0
Dispensare medicale	1	1	0
Centre medicale de specialitate cu paturi de spital	1	0	1
Cabinete medicale de medicină generală	1	0	1

Categorii de unități sanitare	Total	Proprietate publică	Proprietate privată
Cabinete medicale școlare	3	3	0
Cabinete medicale de familie	8	0	8
Cabinete medicale de specialitate	14	0	14
Cabinete stomatologice	16	0	16
Farmacii	10	1	9
Puncte farmaceutice	1	0	1
Laboratoare medicale	9	6	3
Laboratoare de tehnică dentară	8	0	8
Alte tipuri de cabinete medicale	1	0	1

Sursa: Date INS (SAN101B)

Spitalul Municipal de Urgență Moinești

Este situat în centrul municipiului Moinești, cuprinde 5 secții, după cum urmează: medicină internă, A.T.I, pediatrie, chirurgie generală, obstetrică ginecologie, 4 laboratoare, o farmacie cu circuit închis, o unitate de transfuzie sanguină și un număr total de 189 de paturi.

În perioada 2012-2019 se observă o dezvoltare a rețelei sanitare din sectorul privat, constatând creșteri substanțiale în ceea ce privește numărul de cabinete medicale de familie (cu 7 cabinete mai mult față de 2012), de cabinete stomatologice (cu 8 cabinete medicale mai mult față de 2012) și de laboratoare medicale (cu 2 mai mult față de 2012), în timp ce rețeaua sanitară din sectorul public a stagnat.

Raportul dintre totalul unităților sanitare și numărul de locuitori din municipiul Moinești arată că în anul 2019 la 1.000 locuitori revin 0,33 cabinete medicale de familie, 0,66 cabinete stomatologice, 0,41 farmacii și 23,05 paturi de spital. Comparând cu situația din anul 2012, se constată faptul că în 2019 situația este mult mai optimistă.

Figura 7: Evoluția unităților medicale/ 1.000 locuitori, municipiul Moinești, 2012-2019

1 Sursa: <https://www.spitalmoinesti.ro/>

Sursa: Date INS (SAN101B, POP106A)

3.2.2 Personalul medico-sanitar

În perioada 2012-2019, numărul personalului medico-sanitar din municipiul Moinești a crescut cu 16,58%, pentru toate categoriile, creșterile semnificative fiind în rândul medicilor (24,07%) și în rândul personalului sanitar mediu (60%).

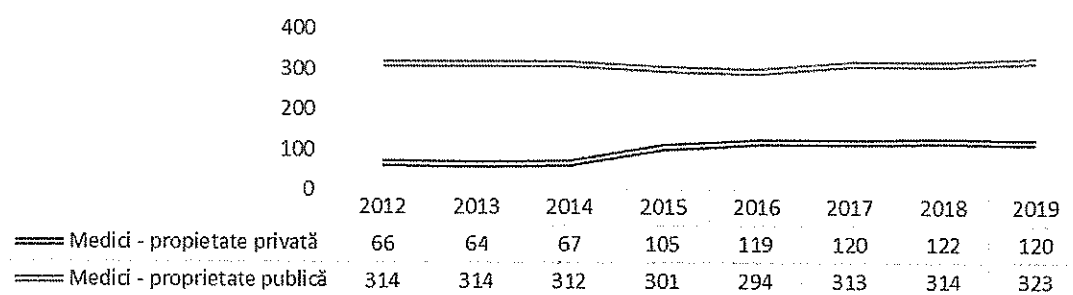
Tabel 3: Personalul medico-sanitar, municipiul Moinești, 2019

Categorii de cadre medico-sanitare	Total	Proprietate publică	Proprietate privată
Medici	134	121	13
Medici de familie	9	0	9
Stomatologi	17	1	16
Farmacisti	13	3	10
Personal sanitar auxiliar	270	198	72

Sursa: Date INS (SAN104B)

Pe forme de proprietate, în perioada 2012-2019, numărul de medici din sectorul privat a cunoscut o creștere considerabilă de 81,82%, iar numărul medicilor din sectorul public a crescut cu 2,87%.

Figura 8: Evoluția numărului de medici (sector public și privat), 2012-2019

Sursa: Date INS (SAN104B)

Numărul de medici raportat la 1.000 de locuitori din municipiul Moinești, a cunoscut o creștere de 29,40% în anul 2019, față de anul 2012.

Tabel 4: Evoluția numărului de medici la 1.000 locuitori, municipiul Moinești, 2012-2019

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Populație municipiul Moinești	25.244	25.088	24.927	24.845	24.726	24.551	24.414	24.205
Medici municipiul Moinești	108	112	123	136	135	136	131	134
Medici la 1.000 loc.	4,28	4,46	4,93	5,47	5,46	5,54	5,37	5,54

Sursa: Date INS (POP106A, SAN104B)

La nivelul anului 2020, în municipiul Moinești, din totalul îmbolnăvirilor (13.192 de pacienți), cele mai multe internări au fost cauzate de: boli și tulburări ale sistemului respirator (13,13%), boli și tulburări ale sistemului hepatobiliar și ale pancreasului (12,69%), boli și tulburări ale sistemului circulator (10,87%), boli și tulburări ale sistemului musculo-scheletal și țesutului conjunctiv (10,29%).

Referitor la indicatorii de morbiditate per grupă de diagnostic, la nivelul anului 2020, în județul Bacău, au fost în total 9.838 de decese, conform datelor furnizate de INS. Printre cauzele care au provocat decesul, primul loc este ocupat de bolile aparatului circulator (54,60%), urmat de tumori (16,08%) și boli ale aparatului respirator (10,47%).

3.3 Educație și infrastructură educațională existentă

Analiza realizată în cadrul acestui subcapitol are scopul de a identifica principalele funcții pe care le are educația și modul în care sunt aplicate în municipiul Moinești. Astfel, o să se identifice oportunitățile, disfuncționalitățile și noile perspective în procesul de formare din perimetrul studiat.

3.3.1 Unități de învățământ

Conform datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2020, în municipiul Moinești existau șase unități de învățământ, din care: 4 unități de învățământ primar și gimnazial și 2 liceale. Referitor la evoluția numărului de unități de învățământ, în perioada 2012 – 2020, acesta a rămas constant.

De asemenea, în Municipiul Moinești există și 2 grădinițe, 1 școală postliceală sanitară și 1 club al copiilor.

Conform cartografierii școlare realizate de ministerul Educației și Cercetării, configurația infrastructurii de învățământ existente în municipiul Moinești, după stat și forma de proprietate este următoarea:

Tabel 5: Situația unităților de învățământ din municipiul Moinești, 2021

	Formă de proprietate	Statut	Mod funcționare	Nivelul de învățământ	Capacitate
Clubul Copiilor Moinești	Publică de interes național și local	Arondată	Un schimb/ zi		
Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu” Moinești	Publică de interes național și local	Cu personalitate juridică	Două schimburi/ zi	Liceal; Postliceal; Profesional	Număr formațiuni de studiu: 859; Număr elevi 859; Număr Personal 79
Grădinița cu Program Normal „Ghiocel” Moinești	Publică de interes național și local	Arondată	Program normal		Niveluri formațiuni de studiu: 3
Grădinița cu Program Prolungit „Ion Creangă” Moinești	Publică de interes național și local	Arondată	Program prelungit		Număr formațiuni de studiu: 7
Liceul Teoretic „Spiru Haret” Moinești	Publică de interes național și local	Cu personalitate juridică	Un schimb/ zi	Liceal; Postliceal; Profesional	Număr formațiuni de studiu: 27; Număr elevi: 775; Număr personal: 77
Școala Gimnazială „Alexandru Sever” Moinești	Publică de interes național și local	Cu personalitate juridică	Un schimb/ zi	Preșcolar; Primar; Gimnazial	Număr formațiuni de studiu: 13; Număr elevi: 294; Număr personal: 35
Școala Gimnazială „George Enescu” Moinești	Publică de interes național și local	Cu personalitate juridică	Un schimb/ zi	Preșcolar; Primar; Gimnazial	Număr formațiuni de studiu: 27; Număr elevi: 625, Număr personal: 54
Școala Gimnazială „Ștefan Luchian” Moinești	Publică de interes național	Cu personalitate	Două	Preșcolar; Primar;	Număr formațiuni de

	Forma de proprietate	Statut	Mod funcționare	Nivelul învățământ	Capacitate
Moinești	și local	juridică	schimburi/ zi	Gimnazial	studiu: 23; Număr elevi:
Școala Gimnazială „Tristan Izara” Moinești	Publică de interes național și local	Cu personalitate juridică	Un schimb/ zi	Preșcolar; Primar; Gimnazial	Număr formațiuni de studiu: 19, Număr elevi: 393; Număr personal: 40
Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila” Moinești	Privată	Arondată	Un schimb/ zi		Număr formațiuni de studiu: 3

Sursa: Ministerul Educației și Cercetării – <https://www.siiir.edu.ro/carto/>

3.3.2 Infrastructură și dotări educaționale

Infrastructura școlară este formată din mai multe elemente, precum sălile de clasă, laboratoarele școlare, sălile de gimnastică, terenurile de sport și PC-urile.

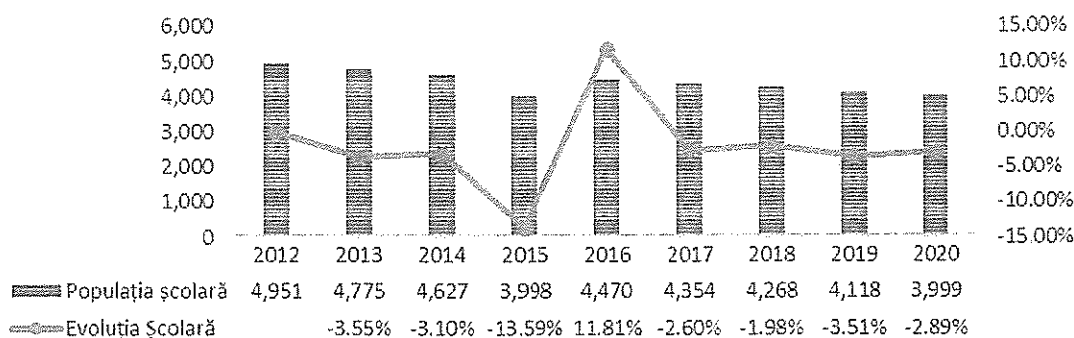
În ceea ce privește infrastructura educațională de la nivelul municipiului Moinești, în anul 2020 situația era următoarea:

- 149 de săli de clasă – cu 36,70% mai multe față de anul 2012;
- 37 de laboratoare școlare – cu două laboratoare mai multe față de anul 2012;
- 4 săli de gimnastică – evoluție stagnantă;
- 15 ateliere școlare – evoluție stagnantă;
- 6 terenuri de sport – cu unul mai mult față de 2012;
- 360 de PC-uri – cu 33,33% mai mult față de anul 2012.

Populația școlară

La nivelul anul 2020, populația școlară în municipiul Moinești a fost de 3.999 de elevi, cu 19,23% mai puțini elevi față de anul 2012 urmând un tren descendent și înregistrând scăderi de la an la an (excepție anul 2016).

Figura 9: Evoluția populației școlare, municipiul Moinești, 2012-2020

Sursa: Date INS (SCL103D)

În ceea ce privește evoluția populației școlare din perioada 2012 – 2020 la nivelul municipiului Moinești, pe nivel de educație, se observă următoarele scăderi: copiii înscriși în grădinițe prezintă o scădere de 20,99%, copiii înscriși în învățământul primar și gimnazial prezintă o scădere de 15,50%, iar cei înscriși în învățământul liceal o scădere de 41,16%. Singura creștere a fost în rândul elevilor înscriși în învățământul profesional, de 181,82%.

Tabel 6: Populația școlară pe niveluri de educație, municipiul Moinești, 2012-2020

Niveluri de educație	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Copii înscriși în creșe	-	-	35	38	37	37	35	40	40
Copii înscriși în grădinițe	567	490	501	479	492	489	502	471	448
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial	2.013	2.013	1.947	1.287	1.827	1.819	1.804	1.808	1.701
Elevi înscriși în învățământul liceal	2.228	2.084	1.860	1.699	1.601	1.484	1.456	1.343	1.311
Elevi înscriși în învățământul profesional	143	160	269	347	396	426	359	355	403
Elevi înscriși în învățământul postliceal	-	28	15	148	117	99	112	101	96

Sursa: Date INS (SCL103D)

Absolvenți și abandon școlar

În ceea ce privește numărul absolvenților înregistrat în municipiul Moinești pentru perioada 2012-2020, evoluția a fost fluctuantă, dar în scădere, astfel că, față de anul 2012, totalul absolvenților a scăzut în 2019 cu 11,58%.

Tabel 7: Evoluția absolvenților, municipiul Moinești, 2012-2019

Niveluri de educație	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Evoluție
Gimnazial	243	226	251	233	194	183	205	223	-8,23%
Liceal	547	481	493	380	395	345	374	378	-30,90%
Profesional	56	64	64	58	90	126	121	117	108,93%
Postliceal (inclusiv învățământul special)	-	-	15	62	46	31	29	30	-

Sursa: Date INS (SCL103D)

Asistență educațională

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bacău² funcționează ca o structură de sprijin pentru copii, elevi, tineri, părinți, cadre didactice și alți membrii ai comunității, oferind servicii educaționale de calitate și suport pentru integrarea școlară, socială și profesională a tuturor beneficiarilor.

Ținta instituției este de a asigura sprijin și consiliere în unitățile de învățământ, în vederea atingerii obiectivului cuprinderii și menținerii în sistemul de învățământ obligatoriu a tuturor copiilor/tinerilor, indiferent de particularități psihosociale și individuale. CJRAE Bacău oferă următoarele servicii:

Servicii de consiliere psihopedagogică și orientare școlară și profesională;

Servicii de terapie a tulburărilor de limbaj;

Servicii de sprijin;

Servicii complexe de evaluare, asistență psihoeducațională, orientare școlară și profesională;

Servicii de informare și consiliere.

Personal didactic

La nivelul anului 2020, numărul cadrelor didactice în municipiul Moinești a fost de 236 de persoane. În intervalul de timp 2012-2020, evoluția cadrelor didactice a fost pe un trend descendent, în anul 2020 fiind mai puține cadre didactice cu 21,85% față de anul 2012. În tabelul de mai jos, se poate observa că cea mai mare scădere a fost în rândul cadrelor didactice angajate în învățământul liceal.

În anul 2020, din totalul cadrelor didactice, 47,46% lucrează în învățământul primar și gimnazial, 39,83% în învățământul liceal, 11,86% în învățământul preșcolar și 0,85% în cel antepreșcolar.

Evoluția pe categorii a cadrelor didactice este prezentată în tabelul de mai jos:

² Sursa: <https://cjrae-bacau.ro/cjrae/misiune-si-viziune/>

Tabel 8: Evoluția personalului didactic, 2012-2020

Niveluri de educație	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Evoluție
Învățământ anîreprescolar	-	-	-	-	1	1	1	1	2	
Învățământ preșcolar	33	31	27	27	27	26	28	28	28	-15,15%
Învățământ primar și gimnazial	126	136	120	83	106	112	104	111	112	-11,11%
Învățământ liceal	143	136	131	122	118	119	117	106	94	-34,27%

Sursa: Date ins (scl104d)

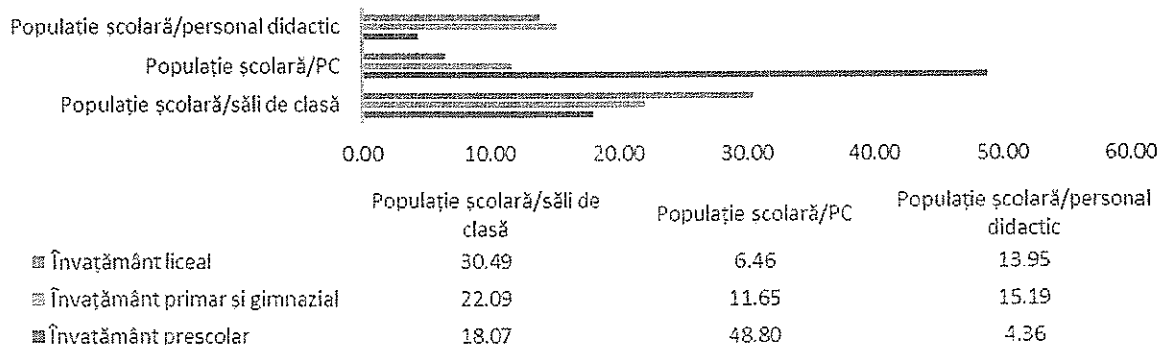
Gradul de încărcare număr elevi/ profesor

La nivel național, gradul de încărcare al unui cadru didactic, este între 12 și 14 elevi/ profesor, depășirea acestei medii îngreunează procesul educațional, îngreunează procesul de predare și distribuie atenției cadrului didactic către elevi.

Limita națională de aglomerare a elevilor în sălile de clasă este de 30 de elevi, depășirea mediei îngreunează procesul educațional sau generează imposibilitatea profesorilor de a acorda atenția necesară fiecărui elev în parte.

De asemenea, media națională este de 10 elevi/ PC în cadrul învățământului preșcolar, primar, gimnazial și liceal, depășind gradul național de încărcare se îngreunează procesul de adaptare a următoarelor generații la progresele digitale actuale.

Figura 10: Gradul de încărcare în infrastructura educațională, municipiul Moinești, 2020

Sursa: Date INS (SCL103D, SCL112B)

Gradul de încărcare a infrastructurii educaționale și a personalului didactic la nivelul municipiului Moinești în anul 2020 evidențiază următoarele:

Aglomerarea elevilor în licee cu până la 30,49 de elevi în sala de clasă;

Depășirea mediei naționale de elevi/ profesori în cadrul învățământului primar și gimnazial;

Depășirea mediei naționale de 10 elevi/ PC în învățământul primar și gimnazial și preșcolar.

Învățământul profesional

Învățământul profesional se organizează după finalizarea clasei a VIII-a, pentru calificări de nivel 3 al Cadrului național al calificărilor din Registrul național al calificărilor, în funcție de nevoile pieței muncii, identificate prin documente strategice de planificare a ofertei de formare regionale, județene și locale.

În municipiul Moinești, singura instituție cu profil profesional este Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu”, cu următoarele calificări și număr de elevi în anul 2020:

Lăcătuș mecanic prestări servicii – 75 de elevi;

Mecanic auto – 71 elevi;

Sudor – 61 elevi;

Tinichigiu vopsitor auto – 30 de elevi;

Ospătar (chelner), vânzător în unități de alimentație – 51 de elevi;

Electrician exploatare joasă tensiune – 3 de elevi;

Croitor îmbrăcăminte după comandă – 45 de elevi.

În cadrul Colegiului Tehnic „Grigore Cobălcescu” există o clasă de învățământ dual, cu o durată de doi ani, cu specializarea ”operator sonde”, finanțată de către OMV Petrom S.A. În timpul perioadei de școlarizare elevii echipamente de protecție, bursă lunară de 200 lei și posibilitatea de a face schimb de experiență cu alți elevi din școlile profesionale aflate în municipiul Câmpina sau municipiul Pitești.

3.3.3.Educația timpurie

Educația timpurie reprezintă totalitatea experiențelor individual realizate și social existente sau organizate, de care beneficiază copilul de la naștere până la 6/7 ani, cu rol de a proteja, crește și dezvolta ființa umană prin înzestrarea cu capacități și achiziții fizice, psihice, culturale specifice care să-i ofere identitate și demnitate proprie. Ea asigură fundamentele dezvoltării fizice și psihice sănătoase, ale dezvoltării sociale, spirituale și culturale complexe. Ceea ce învață copiii în primii ani reprezintă mai mult de jumătate decât vor învăța tot restul vieții.

Focalizarea pe educația timpurie este importantă deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid și, dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, este mult mai dificil și mai costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu. Este binecunoscut și evident faptul că alegerile făcute acum și acțiunile întreprinse de părinți și de societate în copilăria timpurie au o puternică și mai de durată influență asupra progresului individual al copilului și asupra progresului

societății, în sens larg. Educația timpurie se realizează în atât în mediul familial cât și în cadrul serviciilor specializate, precum creșa sau grădinița.

Calitatea educației îngrijirii și a protecției în această perioadă sunt mijloacele care înlătură mortalitatea infantilă, boala, întârzierea în creștere, traumele, proasta alimentație, întârzierile de dezvoltare. Acordând copilului atenția cuvenită, asigurându-i creșterea și educația, îi creăm condiții pentru a-și dezvolta o personalitate echilibrată și armonioasă.

Tabel 9: Programe și servicii de educație și îngrijire în copilăria timpurie, Municipiul Moinești, 2020

SĂNĂTATE	EDUCAȚIE	SERVICII SOCIALE
Medici (pediatri) - 5	Grădinițe - 6	Mediatori școlari - 2
Mediator sanitar - 1	Creșă - 1	Locuri de joacă publice - 9
Asistent medical comunitar - 3	Biblioteca - 1	Centru de zi - 1
	Clubul Copiilor - activități artistice - 1	Centru consiliere - 1
	Centru Cultural – activități artistice - 1	

Sursa: DAS Moinești

Ca atare, programele pentru dezvoltarea timpurie a copilului trebuie să se adreseze nevoilor multiple ale copilului ținând cont de sănătate, nutriție, educație timpurie, stimularea psiho-socială și, în același timp, întărind rolul mediului în care trăiește copilul. Scopul final al programelor de dezvoltare timpurie a copilului ar trebui să fie acela de a ne strădui să ajungem la o abordare convergentă, care să întâlnească nevoile multiple ale copilului și familiei și care să eficientizeze folosirea resurselor.

3.4 Cultură și culte

Activitatea culturală joacă un rol important în dezvoltarea oricărei comunități, acela de a modela masa populară și de a forma personalități. În sens larg, cultura reflectă modul de viață al membrilor unei comunități, înglobând tipare de gândire, limbaj, credințe, comportamente, tradiții, artă, muzică și literatură regăsite în modul de viață al cetățenilor.

Potrivit UNESCO, cultura poate fi definită ca acel ansamblu complex care cuprinde cunoștințe, credințe, arte, principii și valori morale, legi, cutume și orice alte abilități și obiceiuri dobândite de individ ca membru al societății.

Centrul Cultural Moinești este o instituție de cultură, finanțată din alocări de la bugetul județean și venituri proprii care urmărește să protejeze patrimoniul cultural din municipiu.

Dezvoltarea cetățeanului în ceea ce privește partea cultural-educativă reprezintă o identificare, validare și formare atât la nivel individual, cât și la nivel de grup. Cu cât masa de oameni este mai mare, cu atât apartenența la un grup crește, astfel oamenii implicați simt că fac parte din aceeași comunitate pentru că sunt legați prin cultură. Educarea populației în acest sens se poate realiza prin mijloace convenționale (școli, biblioteci, muzee, teatre etc.) sau neconvenționale, însă mult mai actuale și mai practice pentru generațiile tinere precum: cinema, presă, televiziune, online etc.

3.4.1 Biblioteci

Conform datelor furnizate de INS3, în anul 2020, la nivelul județului Bacău erau active 336 biblioteci (cu 11,58% mai puține față de anul 2012 și cu 4% mai puține față de 2019), dintre care 7 în municipiul Moinești, acestea reprezentând 2,08% din totalul județean.

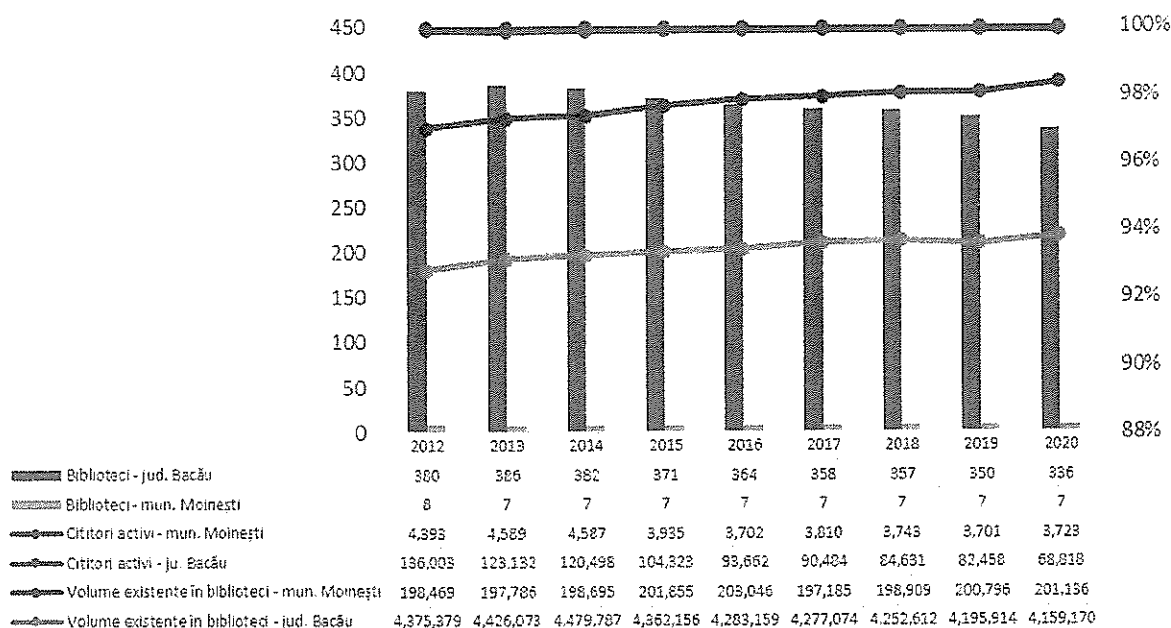
În ceea ce privește evoluția numărului de biblioteci din municipiul Moinești, se observă o scădere cu 1 bibliotecă în 2020 față de 2012, dar o menținere a numărului acestora în raport cu anul 2019.

Referitor la numărul volumelor existente în biblioteci, 4,84% din totalul județean este disponibil în municipiul Moinești. În ceea ce privește evoluția acestora, comparativ cu anul 2012, numărul volumelor a crescut la nivelul municipiului Moinești (1,34%), dar a scăzut la nivelul județului Bacău (-4,94%). În anul 2020, la nivelul județului Bacău, numărul volumelor existente a scăzut cu 0,88% comparativ cu anul 2019, iar la nivelul municipiului Moinești, numărul a crescut cu 0,71%.

Situația numărului de cititori activi pentru perioada 2012-2020 arată că acesta a scăzut atât la nivel județean (-49,40%), cât și la nivelul municipiului Moinești (-15,25%). În raport cu anul 2019, în anul 2020 a fost înregistrată o scădere de 16,54% la nivel județean și o scădere de 0,59% la nivelul municipiului a numărului de cititori activi la biblioteci. Cititorii activi de la nivelul municipiului Moinești în 2020 reprezintă 5,41% din totalul cititorilor activi de la nivelul județului.

Figura 11: Evoluție biblioteci, volume și cititori, municipiul Moinești și județul Bacău 2012-2020

3 INS (ART101B)

Sursa: Date INS (ART101B, ART107A, ART106A)

Una dintre cele mai importante biblioteci din municipiul Moinești este Biblioteca Municipală „Ștefan Luchian”, o bibliotecă publică de nivel municipal, cu profil tradițional enciclopedic în formarea colecțiilor și ale bazelor de date, având un bogat fond de patrimoniu și documentar. Aceasta a fost înființată în anul 1953.

3.4.2 Instituții de spectacole

Instituția din municipiu în care se desfășoară activități din spectrul spectacolelor culturale este Centrul Cultural Moinești.

Centrul Cultural Moinești este o instituție de tradiție ce desfășoară proiecte și programe culturale în domeniul culturii tradiționale și educației permanente cu scopul de a proteja patrimoniul cultural municipal. Activitățile provin din trei direcții diferite (festival, teatru, spectacole și concerte) ce deservește individual, dar și împreună dezvoltarea spiritului cultural tradițional. Acesta a fost construit în 1954 și restaurat în anul 2016 și dispune de o sală mare cu 301 locuri și o sală mică, multimedia, cu 50 de locuri. Acesta are un etaj unde sunt 2 camere destinate cazării artiștilor care vor să înnopteze în Moinești.

5.4.3 Cinematografe

La nivelul județului Bacău, în anul 2019 existau 3 cinematografe care însumau împreună 2.070 locuri în săli și 320 de spectatori.

La nivelul municipiului Moinești, în perioada 2012-2020 nu a existat cinematograf înregistrat, însă proiecțiile filmelor au fost ținute în Centrul Cultural.

3.4.4 Muzee și colecții de artă

La nivelul județului Bacău, în 20174 erau înregistrate 26 de instituții cu destinație de muzeu având un număr de 118.556 vizitatori. În anul 2020 au fost înregistrați 23.413 vizitatori în muzeele județene.

La nivelul municipiului Moinești, Galerile de artă Geneza, MansArta, Centrul Cultural, Clubul elevilor Moinești găzduiesc vernisaje de pictură, sculptură și au menirea de a întregi oferta culturală a municipiului:

Galeria de Artă Geneza: găzduiește diferite expoziții, vernisaje și alte evenimente culturale de la nivelul municipiului Moinești. Spațiul galeriilor a fost reabilitat și reintrodus în circuitul cultural în anul 2012;

Galeria de artă MansArta: aceasta a fost inaugurată în anul 2012 în cadrul Bibliotecii Municipale „Ștefan Luchian”.

Dintre colecțiile publice expuse la nivelul Municipiului Moinești se remarcă:

Colecția de ex-libris-uri, dedicată lui Tristan Tzara și mișcării DADA de la Biblioteca Municipală;

Colecția de etnografie, folclor și meșteșuguri/ tradiții de la Biblioteca Municipală Moinești;

Colecția de fotografie artistică „Datini și tradiții ancestrale” de la Biblioteca Municipală;

Colecția Teodor Vladimir Pandele de la Biblioteca Municipală, colecție de aparate și aparatură foto clasice;

Colecția de carte, casete video, CD-uri și DVD-uri în limba franceză de la Biblioteca Municipală;

Colecția de fotografii de epocă „Moineștiul de altădată” de la Biblioteca Municipală, având ca tematică istoria municipiului Moinești.

3.4.5 Edificii religioase

Credința materializată de către oameni este o parte importantă ce contribuie la dezvoltarea societății și manifestarea acesteia oferă individului apartenența la un grup, la un cult, care împărtășește aceleași creduri și credințe. În municipiul Moinești există numeroase edificii ce reprezintă diferite culte pentru cetățeni, printre care se regăsesc:

Biserica „Cuvioasa Paraschiva”: aceasta se află în cartierul Hangani, construită în anul 1702, din piatră brută și cărămidă în plan treflat. De-a lungul timpului, a fost supusă la lucrări de restaurare și reabilitare. Aceasta face parte din Repertoriul Arheologic Național;

Catedrala „Nașterea Maicii Domnului și Sfântul Ierarh Nicolae”: piatra de temelie a fost pusă în anul 1994, biserica veche, anterioară catedralei de astăzi, fiind demolată în anul 1998. Catedrala a fost sfințită în anul 2010;

Biserica „Înălțarea Domnului”: biserică romano-catolică, zidită în perioada 1990-2005 și sfințită la sfârșitul anului 2005;

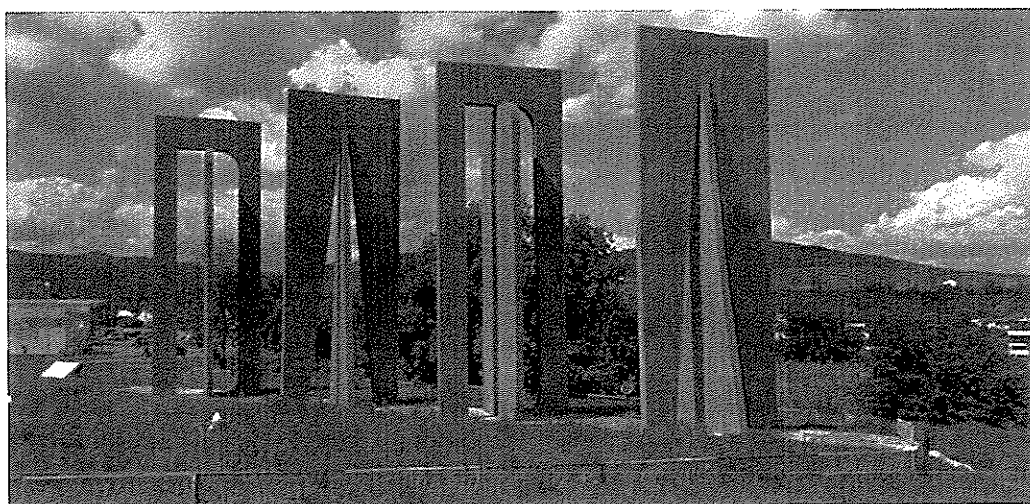
Cimitirul evreiesc: se află în imediata apropiere a Pădurii de Pini. Reprezintă unul dintre cele mai vechi cimitire din România în care se află cea mai veche piatră tombală cu text recognoscibil, ce datează din 1692.

3.4.6 Patrimoniu construit

Așezarea fortificată La Tène de la Moinești – Cetățuia se află la Nord-Vest de Moinești, în cartierul Lucăcești, pe „Dealul Cetățuia”, la cca 1,2 km de malul drept al râului Tazlăul Sărat.

Monumentul comemorativ ”DADA”, realizat în anul 1996 pentru a marca centenarul nașterii poetului și eseistului moineștean Tristan Tzara, personalitate a culturii românești recunoscută la nivel mondial. Monumentul înregistrat în patrimoniul UNESCO, are o lungime de 25 m, 2,6 m lățime, 10 m înălțime și cântărește 120 tone, alcătuit dintr-o combinație de oțel cu beton.

Figură 12: Monumentul Dada, municipiul Moinești

Sursa: Captură StreetView

Cetățuia dacică de la Moinești „Dealul Cetățuia” se află în partea de est a municipiului, în apropierea cartierului Lucăcești, la o altitudine de 925 m, pe o suprafață de 200 mp. Se consideră că cetatea datează din secolul al II-lea a.Chr. din a doua epocă a fierului. De-a lungul cercetărilor, aici au fost descoperite toate tipurile de ceramică cunoscute în celelalte așezări din lumea geto-dacică. Vasele descoperite aici sunt asemănătoare cu cele din așezările și cetățile de la Răcățau, Tg. Ocna, Brad, Bâta Doamnei, Piatra Șoimului, Poiana Tisești.

Pe lângă aceste monumente culturale emblematic mai există în municipiul Moinești:

Monumentul Cavalerului Tristan Tzara, părintele dadaismului a fost realizat după un conceput al doctorului Romeo Dumitrescu, de către sculptorul Giulian Dumitru. Monumentul face parte dintr-o instalație complexă, inspirată din filozofia curentului dadaist;

Sculpturile emblematic pentru mișcarea avangardistă, Foarfeca DADA, Grifonul și sufletul lui Tristan Tzara, realizate de către Marius Leonte. Sculpturile se află în parcul DADA;

Păstrătorul Cheilor Cetății, sculptură ce se află în fața clădirii Primăriei;

Cavalerul de Cucuteni, sculptură ce se află în Parcul Băi;

Doru-metru – „aparat de măsurat dorul de țară” – lucrare de metal ce se află în incinta Spitalului Municipal de Urgență Moinești

Fosta Școală primară de băieți, azi Atelierul Școlii „Ștefan Luchian”;

Monumentul comemorativ „Mihai Eminescu”;

Bustul de bronz al lui George Enescu;

Monumentul eroilor din Războiul pentru Independență.

3.4.7 Patrimoniul cultural imaterial

Pe lângă patrimoniul clasic care este alcătuit din elemente fizice, palpabile ce însuflă spiritul și tradiția de odinioară, patrimoniul imaterial se referă la: meșteșuguri, spectacole de teatru, muzică ușoară, populară, obiceiuri, datini.

În diferitele arii de activitate și promovare a patrimoniului imaterial au fost identificate în municipiul Moinești următoarele activități:

Teatru „Sub Lună”: s-a desfășurat în perioada 1 – 3 octombrie 2021. În cadrul acestui eveniment s-au desfășurat spectacole de teatru în aer liber, concerte, expoziții de pictură, fotografie, spectacole pentru copii, alte evenimente stradale etc.;

Festivalul datinilor și colindelor „Anii vechi și anii noi”: în cadrul acestui festival este organizată o expoziție fotografică prin care se promovează tradițiile și obiceiurile de iarnă desfășurate la nivelul municipiului Moinești. De asemenea, în cadrul festivalului participă formații cunoscute care duc mai departe tradițiile locale;

Expoziția anuală de creație populară „Mâini de aur”: în cadrul expoziției artiștii și meșteșugarii locali expun lucrările realizate: icoane (pictură naivă), măști, costume populare, obiecte din lut și alte obiecte meșteșugărești;

Expoziția anuală de artă fotografică și video „Ancestral și actual pe plaiurile Moineștiului”: în cadrul acestei expoziții, pasionații de fotografie și istorie locală expun fotografii realizate în municipiul Moinești și împrejurimi, prin care scot în evidență relația dintre vechi/ istoric și nou/ modern;

Expoziție muzeală anuală „Aurul negru – tradiție și continuitate în Moinești”: în cadrul expoziției sunt prezentate obiecte și documente de arhivă, unelte de săpat, fotografii care înfățișează evenimente și etape din istoria și parcursul activităților de extracție și utilizare a petrolului;

Simpozionul internațional organizat anual și expoziția muzeală „Tristan Tzara și cultura Dada”: evenimentul este dedicat poetului și eseistului Tristan Tzara (Samuel Rosenstock), născut în Moinești și emigrat în Franța. Acesta a fost cufundător al mișcării culturale dadaiste, declanșatoare a revoluției majore în artele plastice și literatură;

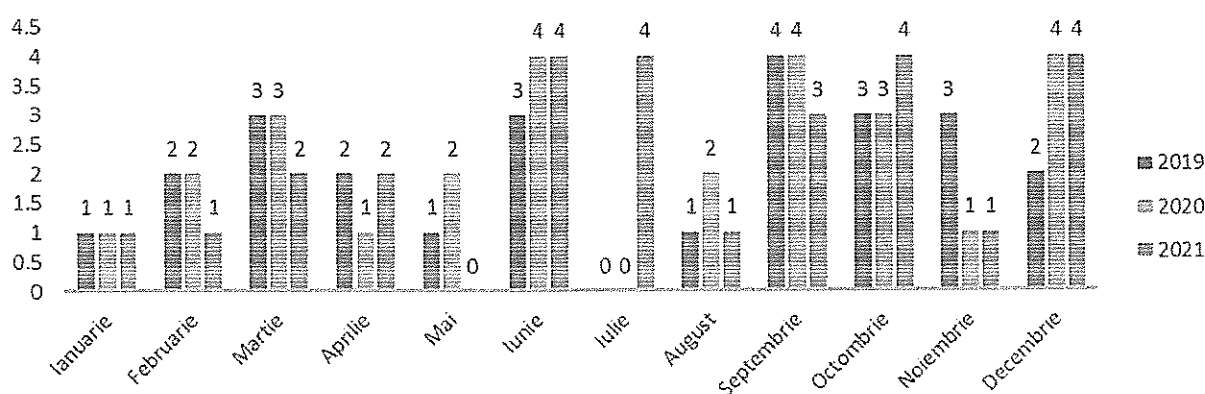
Tabăra anuală de pictură și sculptură „Artiștii plastici în Moinești”: în cadrul taberei, de-a lungul anilor în care s-a desfășurat tabăra, au participat numeroși pictori de la nivel local, județean și național, dar și din Republica Moldova și Israel;

Festivalul Internațional „Moineșteanca”: manifestare artistică de muzică și dans tradițional ce deține trei momente foarte importante: parada costumelor populare, concursul și gala laureaților, recitalurile de muzică populară;

Concursul Internațional „Miss Moineșteanca”: se adresează elevilor cu vârstă cuprinse între 14-19 ani, având ca scop promovarea costumului popular, a tradițiilor și obiceiurilor populare românești.

Tradițiile ce se regăsesc în mod particular în municipiul Moinești, pe lângă cele clasice (Boboteaza și Iordanul, Duminica Floriilor etc.), sunt reprezentate de: Zilele municipiului Moinești, Festivalul național de muzică și dans popular „Moineșteanca”, Târgul local de produse și meșteșuguri „Fabricat în Moinești” (desfășurat în luna septembrie), Festivalul „Tristan Tzara” etc.

Figură 13: Distribuția pe luni a evenimentelor culturale, municipiul Moinești, 2019-2021

Sursa: adresa Primăria Moinești din 04.02.2022

3.4.8 Tineret și Sport

Municipiul Moinești se face remarcant prin practicarea fotbalului. Cluburile sportive active de la nivelul municipiului sunt:

Clubul Sportiv „Phoenix” și Clubul Sportiv „Mas Omay” funcționează în domeniul artelor marțiale (qwan ki do, respectiv karate), care desfășoară antrenamentele în sala de sport a Școlii Generale „George Enescu”;

Clubul Sportiv Municipal Moinești – înființat în anul 2009 și finanțat de către Consiliul Local Moinești, cu 8 secții (fotbal, baschet, tenis de masă, powerlifting, tenis de câmp, qwan ki do, ciclism și șah), ce adună 300 de sportivi, unii dintre ei fiind campioni naționali (tenis de masă, ciclism și powerlifting) și internaționali (tenis de câmp).

Sportivi legitimați în cadrul clubului CSM Moinești:

Fotbal: 91 de sportivi;

Tenis de câmp: 15 sportivi legitimați; 18 sportivi nelegitimați;
Tenis de masă: 25 de sportivi legitimați; 40 de sportivi nelegitimați;
Qwan Ki Do: 37 de sportivi;
Șah: 43 de sportivi;
Baschet: 17 sportivi;
Powerlifting: 3 sportivi;
Ciclism: 11 sportivi.

În municipiul Moinești, există terenuri de tenis, stadion de fotbal, diverse baze sportive și terenuri de antrenament în aer liber (tenis de masă, powerlifting, ciclism etc.).

Printre evenimentele de divertisment și sport organizate anual în Moinești se remarcă:

Festivalul național de muzică ușoară pentru tineri și copii "Vis de stea", organizat anual din 2010 de către Asociația Culturală "M Y Music Art" în parteneriat cu Primăria Moinești;

Competiția Raliul Moldovei, organizată anual din 2001 cu sprijinul: Consiliului Județean Bacău, Prefecturii Județului Bacău, Primăriei Municipiului Bacău, COMFERT, MBT, al Direcției Silvice, Serviciului de Poliție Rutieră, Inspectoratului Județean de Jandarmi, Inspectoratului pentru Situații de Urgență Bacău;

Competiție națională de mountain bike "I wheel for Moinești" - Zemeș organizată de Asociația ACTIV Moinești în parteneriat cu OMV Petrom și Primăria Moinești.

3.5 Infrastructura socială

Asistența socială reprezintă ansamblul măsurilor prin care statul, autoritățile publice ale administrației locale precum și societatea civilă asigură prevenirea, limitarea sau înlăturarea temporară sau permanentă a situațiilor care pot genera marginalizarea și excluderea socială a unor persoane. Asistența socială are ca obiectiv principal protejarea persoanelor care datorită unor motive de natură economică, fizică, psihică sau socială nu au posibilitatea să își asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități și competențe pentru integrarea socială.

Sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile publice centrale și locale, precum și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

La nivelul UAT Municipiului Moinești aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor cu dizabilități, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie reprezintă atribuții ale Direcției de Asistență Socială - instituție publică specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor

sociale, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului local al municipiului Moinești, sub coordonarea Secretarului General al municipiului.

Situația socio-economică a municipiului Moinești creează premisele unor factori de risc, în condițiile în care, în ciuda eforturilor autorității locale, de ani buni, municipiul Moinești se situează pe primul loc în județul Bacău la capitolul număr de persoane având drept unică sursă de venit beneficiile de asistență socială.

3.5.1 Furnizori de servicii sociale

Serviciile sociale licențiate în municipiul Moinești sunt următoarele:

Tabel 12: Servicii sociale pe tipuri și furnizori de servicii sociale, municipiul Moinești, 2024

Tip serviciu social	Denumire serviciu social	Furnizori licențiați	Beneficiari	Capacitate (persoane)
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Centrul de rezidență pentru vârstnici Bunul Păstor Moinești	Asociația Bunul Păstor Lespezi	Persoane vârstnice	24
	Centru rezidențial pentru îngrijire persoane vârstnice Sfinții Voievozi	Asociația Sfinții Voievozi		90
	Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice	Direcția de Asistență Socială Moinești		40
Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Cantina socială din cadrul centrului multifuncțional	Direcția de Asistență Socială Moinești	Persoane aflate în risc de sărăcie	50
Centre de zi pentru persoane vârstnice	Centru de zi de socializare și petrecere a timpului liber din cadrul centrului social multifuncțional	Direcția de Asistență Socială Moinești	Persoane vârstnice	20
Locuințe protejate	Locuințe protejate	DASPC Bacău	persoane adulte cu dizabilități	36
Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	DASPC Bacău	persoane adulte cu dizabilități	30

Tip serviciu social	Denumire serviciu social	Furnizor licențiat	Beneficiari	Capacitate (persoane)
Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Centrul Comunitar Integrat	Direcția de Asistență Socială Moinești	Copii, familie cu copil	30
	Centrul de zi pentru copii - Centrul Multifuncțional	Direcția de Asistență Socială Moinești		30
Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Centrul de recuperare si reabilitare neuropsihiatrica Pietricica - Casa Bradul	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău	Persoane adulte cu dizabilități	12
Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice din cadrul centrului multifuncțional	Direcția de Asistență Socială Moinești	Persoane adulte cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	20

Sursa: servicii-sociale.gov.ro, ianuarie 2024, DAS Moinești

Concluzii privind serviciile publice

Sistemul educațional se prezintă ca fiind în stagnare, neexistând o cerere a locuitorilor pentru suplimentarea unităților de învățământ. Aproape 100% din unitățile educaționale au fost renovate, singura situație ce a devenit un impediment este lipsa aparaturii smart, care în situația pandemică actuală, este extrem de necesară.

În concordanță cu trendul demografic descendent, se află și populația școlară împreună cu personalul didactic. În rândul populației școlare, singura evoluție pozitivă a fost creșterea de peste 100% în cadrul învățământului profesional. Unitățile de învățământ din municipiu dau dovadă de un spirit civic dezvoltat, fiind implicate în parteneriate culturale și educaționale, cu diverși actori publici locali.

În ceea ce privește situația din instituțiile sanitare, situația este diferită. Rețeaua sanitară a cunoscut o creștere în perioada analizată, inclusiv personalul medico-sanitar, ajungând chiar la 5,54 medici la 1.000 locuitori, denotând o atractivitate a instituțiilor de specialitate. O atractivitate ce este oferită în principiu de Spitalul Municipal de Urgență Moinești, ce este recunoscut la nivel național și internațional pentru serviciile de specialitate oferite și nu în ultimul rând, pentru acțiunile de cercetare.

La nivelul municipiului Moinești, sectorul social este dezvoltat, prezentând un număr optim de centre de îngrijire și asistență. Unul dintre factorii ce facilitează dezvoltarea domeniului social este existența structurilor asociative și a organizațiilor non-guvernamentale cu profil social, organizații ce stimulează unitățile existente și extinderea/modernizarea acestora.

Municipiul este o oază de activități culturale bogate, diverse, atât naționale cât și internaționale, cu numeroase spectacole și festivaluri anuale. Are în posesie un centru cultural modern, un număr generos de biblioteci cu un număr de cititori activi ce depășește media județeană. În teritoriul municipiului există o instituție de spectacole, cunoscută drept centru cultural, ce era folosită și ca cinematograful. Pe scurt, municipiul este un adevărat stimulent cultural.

În ceea ce privește practicarea sportului, este necesară dezvoltarea infrastructurii pentru un stil de viață activ (recreere, agrement, mișcare) și separarea infrastructurii necesare sportului de performanță de a celei pentru un sport de relaxare/recreere.

3.6. Sărăcie și excluziune socială

Sărăcia se referă la situația în care necesitățile umane esențiale, precum alimentația adecvată, accesul la apă potabilă, serviciile de sănătate și adăpostul, devin inaccesibile pentru anumite categorii de populație din cauza dificultăților financiare. Aceste privațiuni sunt deosebit de grave în cazul copiilor, având consecințe precum dezvoltarea neadecvată, izolarea socială și încălcarea drepturilor acestora. Ca stat membru al Uniunii Europene, România și-a concentrat atenția asupra riscului de sărăcie sau excluziune socială, renunțând la abordarea absolută a sărăciei, adoptând în schimb o metodă relativă de măsurare și monitorizare a acestui risc în ultimii ani. Riscul de sărăcie sau excluziune socială este un concept complex care include trei componente: sărăcia veniturilor, privațiunea materială severă și proporția populației din gospodării cu o implicare foarte redusă în activități remunerate. Din perspectivă geografică, în regiunea Nord-Est a României, în special în zonele rurale și orașele mici, se înregistrează o proporție semnificativ mai mare de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială. Sărăcia împiedică dezvoltarea personală, afectând negativ sănătatea copiilor, performanțele școlare și bunăstarea generală. Toate aceste efecte sunt accentuate de accesul dificil al persoanelor sărace la serviciile educaționale, culturale, medicale sau sociale. Deprivările sunt și mai accentuate în comunitățile rurale, unde atât numărul, cât și calitatea acestor servicii sunt considerabil mai reduse.

Conform ultimelor date disponibile la Institutul Național de Statistică, în anul 2022, rata sărăciei relative a fost în anul 2022 de 21,2%. În valori absolute, numărul persoanelor sărace corespunzător acestei rate a fost de 4029 mii persoane. În România, unul din cinci locuitori trăia într-o gospodărie ale cărei venituri erau mai mici decât pragul stabilit la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent. În perioada 2019-2022, rata sărăciei, estimată în raport cu pragul stabilit în funcție de nivelul și distribuția veniturilor din anul pentru care se face evaluarea, a avut o evoluție descrescătoare, de la 23,8% în anul 2019, la 21,2%, în anul 2022.

Conform Ratei riscului de sărăcie sau excluziune socială, cele mai sărace regiuni, în anul 2021, erau: Nord-Est (35,1%), Sud-Vest Oltenia (30,3%) și Sud-Est (30,1%). Reducerea ratei

sărăciei are un impact pozitiv din punct de vedere social, conducând la o incluziune socială activă, un acces mai ușor la sistemele de educație și cultură, o mai bună integrare pe piața muncii, îmbunătățirea condițiilor de locuit și creșterea accesului la servicii de asistență medicală de calitate.⁵

În municipiul Moinești, riscul de sărăcie sau excluziune socială este unul major, ani la rând localitatea situându-se pe primele locuri în județul Bacău ca și număr de persoane care trăiesc exclusiv din beneficii de asistență socială.

Tabel – beneficii de asistență socială- analiză comparativă perioada 2021-2024

beneficii de asistență socială	ANUL 2021	ANUL 2022	ANUL 2023	ANUL 2024
Ajutor social /Ajutor incluziune	409 dosare active (857 persoane)	342 dosare active (719 persoane)	302 dosare active (571 persoane)	371 dosare active (706 persoane)
Ajutoare de urgență	68050 lei	36000 lei	32500 lei	15300 lei
Alocatie pentru sustinerea familiei /ajutor pt familia cu copii	313 dosare active (1072 persoane)	261 dosare active (893 persoane)	229 dosare active (764 persoane)	180 dosare active (583 persoane)
Ajutor pt incalzirea locuinței	268 familii (722 persoane)	920 familii (1898 persoane)	1108 familii (2099 persoane)	865 familii (1758 persoane)
Tichete sociale pentru persoane vârstnice (buget local) - în valoare nominala de 100 lei	1759 tichete sociale acordate cu ocazia sarbatorilor de Craciun si Paste	1865 tichete sociale acordate cu ocazia sarbatorilor de Craciun si Paste	1951 tichete sociale acordate cu ocazia sarbatorilor de Craciun si Paste	1901 tichete sociale acordate cu ocazia sarbatorilor de Craciun si Paste
Tichete sociale privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familiile	743 tichete	569 tichete	500 tichete	334 tichete

⁵ Dimensiuni ale incluziunii sociale în România, în anul 2022

defavorizate, (Legea nr.248/2015)				
-----------------------------------	--	--	--	--

Se observă o diminuare constantă a numărului de beneficiari de prestații sociale sugerând fie o creștere a autonomiei beneficiarilor, fie modificări legislative sau administrative. Este evident impactul pozitiv al serviciilor sociale fără de care prestațiile sociale nu ar avea rezultate reale, pe termen lung.

Pricipalele categorii sociale expuse unui risc ridicat de excluziune socială: copii, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane fără adăpost, persoane victime ale violenței în familie.

Grupurile vulnerabile sunt expuse riscului de sărăcie și excluziune socială din cauza obstacolelor întâmpinate în accesarea serviciilor de sănătate, educație sau asistență socială. Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale în municipiul Moinești cuprinde direcții de acțiune pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor din categoriile vulnerabile din comunitate.

4.COMPONENTA PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

"Atunci când sunt în joc drepturile copiilor, nu trebuie să fim martori tăcuți." Carol Bellamy

VIZIUNE:

Viziunea privind protecția și promovarea drepturilor copilului este de a asigura, cu implicarea copiilor, respectarea efectivă a drepturilor tuturor copiilor, inclusiv a celor mai vulnerabili, în toate domeniile vieții, prin garantarea accesului deplin la servicii publice de calitate.

GRUP ȚINTĂ

- ✓ Copiii din municipiul Moinești și familiile acestora;
- ✓ Copiii aflați în propria familie, afectați de sărăcie, în vederea eliminării situației de risc și dificultate;
- ✓ Copiii care beneficiază de o formă de protecție în condițiile reglementărilor legale;
- ✓ Copiii cu dizabilități
- ✓ Copiii rromi;
- ✓ Copiii separați de familie;
- ✓ Copiii fără acte de identitate;
- ✓ Copiii victime ale oricăror forme de violență;

- ✓ Copiii/tinerii în situații de vulnerabilitate specială (copiii care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal, copiii care trăiesc în stradă, copiii victime ale oricăror forme de exploatare și ale traficului de ființe umane, copiii rromi etc, copiii/tinerii consumatori de substanțe psihotrope, adolescenții și tinerii care au beneficiat de o măsură de protecție, inclusiv cei cu dizabilități);
- ✓ Familiile/părinții;
- ✓ Familii aflate în dificultate;
- ✓ Comunitatea;
- ✓ Instituții, O.N.G. -uri;
- ✓ Profesioniști în domeniu.

4.1 PRINCIPII – COMPONENTA PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

4.1.1 Promovarea unui model de societate a bunăstării, centrat pe asigurarea celei mai bune vieți pentru copii, sprijinind creșterea și dezvoltarea acestora în conformitate cu întregul lor potențial. Aceasta implică garantarea unui nivel înalt de bunăstare și calitate a vieții pentru copii, împreună cu dezvoltarea de servicii de suport concepute ca o investiție colectivă, și nu ca un cost social.

4.1.2. Asigurarea incluziunii și coeziunii sociale, astfel încât copiii să aibă oportunități egale de a-și alege drumul în viață și de a-și exercita drepturile, indiferent de mediul de proveniență, nivelul de bunăstare, etnie, naționalitate, prezența unei dizabilități sau oricare alt factor de diferențiere.

4.1.3. Promovarea și respectarea interesului superior al copilului, ca principiu de bază al oricărei decizii de politică publică, atât în etapa de elaborare, cât și în cea de implementare, în toate domeniile guvernării.

4.1.4. Nediscriminarea ca și condiție necesară a asigurării cadrului național necesar promovării și respectării drepturilor tuturor copiilor în condiții de egalitate, care obligă autoritățile, organizațiile neguvernamentale, societatea civilă și orice altă persoană să ofere tuturor copiilor aflați într-o situație similară același tratament.

4.1.5. Primordialitatea responsabilității părinților în creșterea și îngrijirea copiilor și caracterul subsidiar, dar responsabil, al intervențiilor autorităților statului. Prezenta strategie își propune continuarea măsurilor privind acompanierea și conștientizarea părinților cu privire la responsabilitatea primară ce le revine în tot ceea ce înseamnă creșterea, îngrijirea, educarea și asigurarea bunăstării copiilor, prevenirea separării și alocarea unor resurse publice doar în mod complementar și atunci când nevoile copiilor nu sunt satisfăcute pe deplin.

4.1.6. Promovarea parteneriatului interinstituțional, cu societatea civilă și cu beneficiarii. În continuarea demersurilor inițiate de strategia anterioară, orientate spre întărirea acțiunii integrate și a participării tuturor factorilor implicați și interesați, parteneriatele trebuie să funcționeze la toate nivelurile, de la cel strategic, la cel al intervenției în comunitate, prin rețele de sprijin.

4.1.7. Participarea și consultarea copiilor în elaborarea, implementarea și monitorizarea deciziilor care îi privesc. Acesta este un principiu care trebuie internalizat în familie, școală, comunitate, cât și la nivelul administrației publice locale și centrale, ținând cont de vârsta și gradul de maturitate ale copiilor, în condiții de accesibilitate, inclusiv pentru copiii cu dizabilități.

4.1.8. Echitatea și transparența alocărilor financiare destinate copiilor, prin alocarea constantă, echitabilă, transparentă și judicioasă a fondurilor pentru măsurile menite să asigure bunăstarea copiilor, precum și identificarea modalităților concrete de utilizare a bugetelor în vederea protecției adecvate a acestora și respectării efective a drepturilor lor.

4.1.9. Utilizarea evidențelor acumulate și a dovezilor în cadrul procesului de dezvoltare și planificare a implementării, monitorizării și raportării referitoare la politicile pentru promovarea drepturilor copiilor.

4.1.10. Monitorizarea, evaluarea și, după caz, revizuirea măsurilor destinate protecției și promovării drepturilor copilului. Managementul bazat pe rezultate implică o abordare care depășește simpla raportare a activităților, și care conduce la o cultură de monitorizare a ceea ce se schimbă în termeni de capacități și performanță și, în cele din urmă, a impactului asupra bunăstării copiilor.

Valorile:

Respect: Respectarea demnității și a drepturilor fundamentale ale fiecărui copil, indiferent de circumstanțele în care se află.

Egalitate: Promovarea egalității de șanse și tratament pentru toți copiii, fără discriminare sau favoritism.

Siguranță și Protecție: Asigurarea unui mediu sigur și protejat pentru dezvoltarea fizică, emoțională și intelectuală a copiilor.

Incluziune și Solidaritate: Promovarea incluziunii sociale și a solidarității în rândul copiilor, cu accent pe sprijinirea celor mai vulnerabili și marginalizați.

Responsabilitate Socială: Recunoașterea responsabilității sociale colective în asigurarea bunăstării și dezvoltării copiilor, și angajamentul față de un comportament etic și responsabil în toate acțiunile și deciziile care îi privesc pe aceștia.

4.2. DIAGNOZA SOCIALĂ

Famiiliile în risc de marginalizare socială reprezintă un segment vulnerabil al societății, caracterizat prin dificultăți economice, educaționale și sociale. Copiii proveniți din astfel de medii se confruntă frecvent cu riscuri precum abandonul școlar, excluziunea socială și probleme de sănătate fizică și emoțională.

4.2.1. Indicatori principali ai riscului

1. Risc de abandon școlar

- 2021: 37 copii consiliați pentru risc de abandon școlar.
- 2022: 63 copii consiliați.
- 2023: 62 copii consiliați.
- 2024: 38 copii consiliați.

Cauze: lipsa resurselor financiare, sprijin parental limitat, lipsa accesului la transport și materiale educaționale adecvate, adicții.

2. Copii cu părinți plecați la muncă în străinătate

- 2021: 230 copii monitorizați.
- 2022: 258 copii monitorizați.
- 2023: 265 copii monitorizați.
- 2024: 110 copii monitorizați.

Efecte observate: instabilitate emoțională, performanțe școlare reduse, integrare socială dificilă.

3. Acces limitat la resurse educaționale

- Tichete educaționale acordate pentru învățământul preșcolar:
 - 2021: 743 tichete.
 - 2022: 569 tichete.
 - 2023: 500 tichete.
 - 2024: 334 tichete.
 - Probleme: scăderea numărului de beneficiari, bariere administrative.

4. Sănătatea emoțională și fizică

- Copiii din familii defavorizate prezintă un risc crescut de a dezvolta probleme emoționale din cauza stresului familial și a lipsei unui mediu stabil.
- Acces limitat la servicii medicale specializate și consiliere psihologică.

4.2.2. Factori determinanți:

• Factori economici:

- Lipsa unui venit stabil conduce la imposibilitatea acoperirii nevoilor de bază ale copiilor, inclusiv alimente, îmbrăcarea la școală și materiale educaționale.

• Factori educaționali:

- Resursele limitate din familiile defavorizate reduc șansele copiilor de a finaliza educația obligatorie.
- Supravegherea redusă din cauza plecării părinților la muncă în străinătate agravează absenteismul școlar.

• Factori sociali:

- Excluderea socială din cauza stigmatizării contribuie la izolarea copiilor și limitează participarea acestora la activități extracurriculare.

4.2.3. Concluzii

Diagnosticul social relevă un risc semnificativ pentru copiii din familiile defavorizate, amplificat de factori economici, sociali și educaționali. Intervențiile integrate și parteneriatele între autorități, comunitate și ONG-uri sunt esențiale pentru reducerea acestor riscuri și promovarea incluziunii sociale.

4.3. PRIORITĂȚI STRATEGICE

- ❖ Creșterea nivelului de participare a copiilor la luarea deciziilor care îi privesc.
- ❖ Reducerea sărăciei și excluziunii sociale în rândul copiilor.
- ❖ Îmbunătățirea stării de sănătate și creșterea participării copiilor la o educație incluzivă de calitate.
- ❖ Asigurarea serviciilor sociale de calitate copilului separat de familia sa.
- ❖ Dezvoltarea unor mecanisme de protecție a copiilor împotriva violenței.
- ❖ Asigurarea unei justiții prietenoase pentru copii.

4.4. RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare externă nerambursabilă;
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale;
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

3.6. REZULTATE AȘTEPTATE

- ✓ Drepturile copilului sunt incluse în programele de formare inițială pentru toate categoriile de profesioniști care lucrează cu copiii;
- ✓ Campanii care promovează drepturile copilului derulate la nivel județean (minim 1 campanie derulată/an);
- ✓ Formarea profesională a profesioniștilor
- ✓ Dezvoltarea serviciilor comunitare integrate la nivelul comunității;
- ✓ Inițierea de echipe mobile pentru recuperarea/reabilitarea la domiciliu a copiilor cu dizabilități;
- ✓ Parteneriate încheiate cu ONG-uri în vederea dezvoltării de servicii sociale;

5. COMPONENTA DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

VIZIUNE

Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale pe componenta "Drepturile persoanelor cu dizabilități" își asumă viziunea națională așa cum este prezentată în Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022 - 2027 – ***"Asigurarea cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități"***.

GRUP ȚINTĂ

- ✓ Persoane cu dizabilități (copii și adulți)
- ✓ Familiile acestora
- ✓ Reprezentanți legali
- ✓ Comunitatea
- ✓ Instituții locale, O.N.G. -uri
- ✓ Asociații ale persoanelor cu handicap
- ✓ Cadre didactice
- ✓ Specialiști în domeniu

5.1. PRINCIPII - COMPONENTA DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI⁶

- ***Nediscriminarea și tratamentul egal*** – exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități;
- ***Egalitatea de șanse*** – recunoașterea persoanelor cu dizabilități ca participant cu drepturi egale în cadrul societății;
- ***Transparența*** – aducerea la cunoștința publicului în mod regulat, a gradului de îndeplinire a obligațiilor asumate prin ratificarea Convenției, a progresului obținut, precum și a dificultăților în implementare;
- ***Accesibilitatea informațiilor și datelor*** trebuie asigurată în aceeași măsură pentru persoanele cu dizabilități ca și pentru alte persoane;
- ***Principiul abordării integrate;***
- ***Respectarea demnității inalienabile, a autonomiei individuale,*** inclusiv a libertății de a face propriile alegeri și a independenței persoanelor;
- ***Participarea și integrarea deplină și efectivă în societate a persoanelor cu dizabilități,*** presupune atât identificarea și eliminarea restricțiilor, cât și adoptarea unor măsuri active și eficiente pentru garantarea exercitării depline a drepturilor fundamentale;

⁶ Extras din Strategia Națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă 2022 – 2027”

- **Respectul pentru diversitate și acceptarea persoanelor cu dizabilități** implică recunoașterea contribuțiilor valoroase, existente și de perspectivă, aduse de persoanele cu dizabilități la bunăstarea generală și a diversității comunității din care fac parte;
- **Egalitatea între bărbați și femei** – integrarea acestui principiu în toate politicile și măsurile ce susțin deplina exercitare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, de către toate persoanele cu dizabilități;
- **Consultarea și implicarea persoanelor cu dizabilități;**
- **Subsidiaritatea;**
- **Asumarea răspunderii;**
- **Eficacitatea utilizării fondurilor.**

5.2. DIAGNOZA SOCIALĂ PRIVIND INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI ÎN PERIOADA 2020 – 2023

Persoanele cu dizabilități constituie una dintre cele mai vulnerabile categorii sociale, confruntându-se cu numeroase bariere în accesul la educație, servicii medicale, locuri de muncă și integrare socială. Județul Bacău prezintă o populație semnificativă de persoane cu dizabilități care necesită sprijin integrat pentru a depăși aceste provocări.

5.2.1.Indicatori principali

Număr persoane cu dizabilități cu domiciliul în municipiul Moinești este în continuă creștere

1. Numărul beneficiarilor de indemnizație pentru handicap

- 2021: 132 beneficiari (grad I).
- 2022: 134 beneficiari.
- 2023: 167 beneficiari.
- 2024: 190 beneficiari.

Diagnosticul social relevă o creșterea constantă a numărului de beneficiari ceea ce reflectă o mai bună diagnosticare dar și o creștere a numărului de persoane care depind de aceste servicii specializate.

2. Accesul la asistență personală

- Numărul asistenților personali:
 - 2021: 81 persoane.
 - 2023: 95 persoane.

Asistența personală rămâne un serviciu esențial, dar numărul de angajați este insuficient comparativ cu nevoia.

3. Servicii dedicate persoanelor cu dizabilități

- Centre de zi:

- Numărul beneficiarilor a crescut constant, numărul de locuri fiind limitat
- Locuințe protejate:
 - Numărul acestora rămâne limitat, necesitând investiții suplimentare pentru extinderea capacității.

4. Integrarea în câmpul muncii

- Persoanele cu dizabilități au acces limitat la locuri de muncă adaptate.
- Lipsa programelor de formare profesională pentru această categorie reprezintă o barieră majoră pentru incluziunea economică.

5.2.2. Factori determinați

1. Factori economici:

- Veniturile reduse ale gospodăriilor cu persoane cu dizabilități limitează accesul acestora la resurse esențiale.
- Lipsa subvențiilor pentru transport sau accesibilizarea locuințelor îngreunează integrarea socială.

2. Factori educaționali:

- Accesul limitat la școli incluzive și lipsa infrastructurii educaționale adaptate conduc la o rată ridicată de abandon școlar.

3. Factori sociali:

- Stigmatizarea și discriminarea contribuie la izolarea persoanelor cu dizabilități.
- Lipsa unei rețele comunitare de sprijin afectează calitatea vieții acestei categorii.

5.2.3. Concluzii

Persoanele cu dizabilități din municipiul Moinești se confruntă cu provocări în accesarea resurselor esențiale. Diagnosticarea acestor nevoi și implementarea unor intervenții integrate pot contribui la reducerea inegalităților și la creșterea calității vieții pentru această categorie vulnerabilă.

5.3. PRIORITĂȚI STRATEGICE

- Protecție socială, inclusiv abilitare/reabilitare – dezvoltarea și implementarea unor măsuri extinse de protecție socială, care să includă abilitarea și reabilitarea persoanelor cu dizabilități, prin îmbunătățirea acoperirii cheltuielilor suplimentare legate de dizabilitate în cadrul unor programe de granturi;
- Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități;
- Accesibilitate și mobilitate – condiție premergătoare pentru participarea la viața socială și economică;
- Promovarea integrării persoanelor cu dizabilități pe piața muncii prin susținerea participării acestora la programe de formare profesională adaptate și crearea unui mediu de muncă incluziv;
- Viața independentă și integrarea în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități, inclusiv accesul la servicii publice;
- Promovarea educației incluzive și a învățării pe tot parcursul vieții pentru persoanele cu dizabilități;

- Furnizarea de servicii de sănătate de calitate pentru persoanele cu dizabilități;
- Asigurarea participării active a persoanelor cu dizabilități la viața publică, la activități culturale, sportive și de recreere.

5.4. RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul județean, local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare nerambursabilă;
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

5.5. REZULTATE AȘTEPTATE

- ✓ Servicii sociale dezvoltate în comunitate pentru viața independentă a persoanelor cu dizabilități inclusiv pentru prevenirea instituționalizării;
- ✓ Rețea de asistenți personali profesioniști extinsă;
- ✓ Servicii de sprijin pentru familiile persoanelor cu dizabilități înființate la nivel local (1 centru de tip respiro înființat);
- ✓ Persoanele cu dizabilități au acces la evaluare/reevaluare și încadrare în grad de handicap în condițiile legii;
- ✓ Toate persoanele cu dizabilități au acces la drepturile și facilitățile prevăzute de lege;
- ✓ Persoanele cu dizabilități participă anual la activități culturale, sportive, recreative și de socializare în comunitate;
- ✓ Campanii de informare privind promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități (1 campanie/an);

6. COMPONENTA PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE

MISIUNEA

Furnizarea unui cadru de acțiune la nivel local, în sinergie cu acțiunile stabilite la nivel județean, național și european în scopul promovării participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice, a creșterii gradului de independență și a siguranței pentru persoanele care au nevoie de îngrijire de lungă durată.

Premise:

- Îngrijirea centrată pe persoană cu respectarea demnității, autonomiei și a dreptului la alegere informată;
- Respectarea autonomiei și a libertății de a decide, inclusiv locul de îngrijire;
- Respectarea dreptului la servicii sociale acordate ca măsură de asistență socială;

GRUP ȚINTĂ

- ✓ Persoane vârstnice aflate în dificultate
- ✓ Familiile acestora
- ✓ Comunitatea
- ✓ O.N.G. -uri.

6.1. PRINCIPII COMPONENTA PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE

- Respectarea demnității umane
- Promovarea împlinirii personale
- Promovarea autonomiei persoanei
- Promovarea participării și responsabilizării
- Facilitarea accesului la serviciile de îngrijire
- Proximitatea
- Solidaritatea socială
- Parteneriatul
- Abordarea multidisciplinară
- Libertatea de a alege
- Egalitatea de șanse și nondiscriminarea
- Transparența și responsabilitatea publică
- Complementaritatea și abordarea integrată
- Confidențialitate

6.2. EVALUAREA CONTEXTULUI LOCAL PRIVIND SITUAȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE

Conform datelor ultimului recensământ din 2021, populația rezidentă a României numără 19.053.815 de persoane. Dintre acestea, 3.726.380 sunt de 65 de ani și peste, respectiv 19.6% din populația rezidentă a țării. 1.377.634 sunt văduvi, 245.631 sunt necăsătoriți, iar 261.219 sunt divorțați.

Conform datelor Institutului Național de Statistică: La 1 ianuarie 2024 populația după domiciliu* era de 21.833.200 de persoane, în scădere cu 0,5% față de 1 ianuarie 2023. 18.2% o reprezintă persoanele de 65 ani și peste, adică 3.966.000.

Fenomenul de îmbătrânire demografică s-a accentuat, populația vârstnică de 65 ani și peste depășind cu peste 27,5% populația tânără de 0-14 ani (3966 mii față de 3110 mii persoane). Indicele de îmbătrânire demografică a crescut de la 122,0 la 1 ianuarie 2023 la 127,5 persoane vârstnice la 100 persoane tinere la 1 ianuarie 2024 (*a nu se confunda populația după domiciliu cu populația rezidentă – populația de facto a României recunoscută internațional; vezi precizările metodologice pe site-ul Institutului Național de Statistică).

La nivelul Uniunii Europene, la 1 ianuarie 2023, persoanele în vârstă de 65 de ani și peste **reprezentau 21.3% din populația UE**, față de 21.1% în 2022, subliniind o tendință similară de îmbătrânire la nivel european.

La data de 1 iulie 2023⁷, la nivelul județului Bacău, persoanele în vârstă de 65 de ani și peste erau în număr de 117.737 reprezentând 16% din populația rezidentă a județului, ceea ce indică un grad moderat de îmbătrânire a populației. Dintre vârstnicii existenți, bărbații însumau 47.453 (13% din totalul bărbaților rezidenți în județul Bacău), iar femeile de 70.284 (19% din totalul femeilor rezidente în județ de 364.740 persoane).

Indicele de îmbătrânire demografică a populației rezidente la data de 1 iulie 2023 a fost de 111 persoane vârstnice la 100 persoane tinere. La data de 1 iulie 2020 s-a înregistrat 102 persoane vârstnice la 100 persoane tinere. De altfel se constată că indicele de îmbătrânire demografică crește continuu, de la 102% în anul 2020 la 111% în anul 2023, creșterea în anul 2023 față de 2020 fiind de 9% , populația îmbătrânind rapid.

Evoluția procesului de îmbătrânire demografică se caracterizează printr-o serie de particularități:

- este mai intens la femei decât la bărbați datorită speranței de viață mai mari a populației feminine;
- este mai crescut în mediul urban comparativ cu cel rural datorită speranței de viață mai mare în mediul urban.

La nivelul municipiului Moinești, trăiesc aprox. 6000 persoane vârstnice din care aprox 1000 au drept resurse financiare pensia socială sau nu au nici un fel de venit.

Serviciile oferite acestei categorii de persoane sunt asigurate în mare măsură de furnizorii privați de servicii. În anul 2024 la nivelul municipiului Moinești erau funcționale 5 servicii destinate persoanelor vârstnice distribuite astfel: 3 sunt oferite de furnizori publici de servicii - DAS Moinești (1 centru de zi, 1 centru rezidențial și 1 serviciu de îngrijire la domiciliu) și 2 sunt oferite de furnizori privați (2 centre rezidențiale). În anul 2024 un număr de 220 persoane vârstnice au beneficiat de servicii specializate.

6.3. PRIORITĂȚI STRATEGICE

- Optimizarea accesului la servicii adecvate de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice;

⁷ Anuarul Statistic al Județului Bacău – Editia 2024

- Dezvoltarea de servicii pentru persoane cu autonomie funcțională în scădere și nevoi reduse de îngrijire;
- Implementarea unui sistem coerent, echitabil și sustenabil de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice;

6.4. RESURSE

- ✓ Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- ✓ Resurse financiare alocate prin programe cu finanțare nerambursabilă;
- ✓ Resurse umane;
- ✓ Resurse instituționale.

6.5. REZULTATE AȘTEPTATE

- ✓ Acțiuni de informare și sensibilizare a populației cu privire la rolul persoanelor vârstnice în familie și comunitate (minim 1 acțiune/an);
- ✓ Metodologie de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice elaborată;
- ✓ Programe de formare și dezvoltare continuă a personalului în domeniul îngrijirii de lungă durată a persoanelor vârstnice derulate;
- ✓ Parteneriate dezvoltate în scopul îmbunătățirii accesului persoanelor vârstnice la servicii.
- ✓ Extinderea serviciilor de îngrijire .

7.COMPONENTA PROMOVAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI DE TRATAMENT ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI ȘI COMBATerea VIOLENȚEI DOMESTICE

VIZIUNE

„Eliminarea tuturor formelor de violență domestică și de violență împotriva femeilor ”

GRUPURI ȚINTĂ:

- ✓ Victimele violenței în familie (inclusiv victime ale violenței domestice)
- ✓ Agresori
- ✓ Familiile afectate de o formă de violență
- ✓ Comunitatea
- ✓ Profesioniștii care activează în domeniul violenței domestice

7.1. PRINCIPII⁸:

- Principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale;
- Principiul nediscriminării și egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei;
- Principiul descentralizării în dezvoltarea acțiunilor de promovare și implementare a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și în implementarea măsurilor de prevenire și combaterea violenței domestice;
- Principiul abordării integrate;
- Principiul parteneriatului public – privat care recunoaște importanța cooptării societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de promovare și implementare a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și în prevenirea și combaterea violenței domestice.

7.2. EVOLUȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI PRIVIND FENOMENUL VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

Numărul cazurilor de violență în familie înregistrate la nivel județean reflectă doar cazurile raportate și înregistrate de autoritățile locale. Indiferent de tipul de violență suferit sau circumstanțelor în care s-a produs, majoritatea victimelor nu raportează abuzul și niciodată nu vor căuta ajutor.

În perioada 2020 - 2023 statisticile indică un număr de 400 cazuri de violență în familie raportate de către autoritățile locale. O creștere semnificativă a cazuisticii a fost înregistrată în anul 2021 când au fost gestionate nu mai puțin de 124 cazuri de violență în familie.

În medie anual aproximativ 100 de femei au beneficiat de servicii în cadrul Compartimentului pentru prevenire și combatere a violenței domestice. Beneficiari ai serviciilor au fost și 512 copii, victime colaterale în situațiile de violență în familie.

De regulă, violența în familie are drept factori determinanți semnificativi alcoolismul, sărăcia, socializarea într-un mediu marcat de violență și modelul patriarhal de organizare a familiei. Riscul de violență în familie este relativ egal distribuit în mediul urban și rural, între categoriile de vârstă, nivelurile educaționale și grupurile ocupaționale. La nivelul județului Bacău există un singur adăpost pentru victimele violenței în familie, serviciile pentru această categorie vulnerabilă fiind acordate totodată în cadrul Complexului de servicii pentru intervenție specializată în domeniul protecției familiei și a drepturilor copilului Bacău din cadrul D.G.A.S.P.C.

7.3. PRIORITĂȚI STRATEGICE

- Reducerea incidenței și impactului violenței în familie prin implementarea unor măsuri comprehensive de prevenire, intervenție și sprijin, cu scopul de a promova relații familiale sănătoase și de a asigura siguranța și bunăstarea tuturor membrilor familiei;

⁸ Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027

- Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de prevenire și protecție în acord cu cerințele legale actuale;

7.4. RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul județean, local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare nerambursabilă;
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

7.5. REZULTATE AȘTEPTATE

- ✓ Reducerea toleranței față de violența în familie prin implementarea măsurilor de prevenire;
- ✓ Campanii de informare derulate în comunitate (1 campanie/anual);
- ✓ Consolidarea capacității profesionale a specialiștilor în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie;
- ✓ Îmbunătățirea calității serviciilor furnizate victimelor violenței domestice;
- ✓ Întărirea capacității instituționale a autorităților de a gestiona fenomenul violenței domestice, corelat cu violența asupra copilului.

8. ALTE CATEGORII DE GRUPURI / PERSOANE AFLATE ÎN SITUAȚII DE VULNERABILITATE (PERSOANE ADULTE FĂRĂ ADĂPOST)

Problemele cu care se confruntă persoanele fără adăpost și amploarea acestora depind în mare măsură de durata statutului de persoană fără adăpost, pe de o parte, dar și de vârsta la care intervine această situație de vulnerabilitate. Lipsa veniturilor, a igienei personale, a unei alimentații corespunzătoare sunt probleme cu care se confruntă orice persoană care nu are o locuință stabilă. Cu cât lipsa unui adăpost este de mai lungă durată, cresc șansele apariției altor probleme precum pierderea calității de asigurat medical, dobândirea sau accentuarea unor adicții - alcool, droguri, dobândirea sau accentuarea unor boli fizice și / sau psihice, pierderea deprinderilor unei vieți independente și resemnarea, pierderea stimei de sine pe fondul lipsei suportului social.

8.1. PRIORITĂȚI STRATEGICE

- Promovarea incluziunii sociale a persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate, (persoane fără adăpost, fără susținerea familiei, etc.), prin implementarea unor programe integrate care să le asigure accesul la servicii de asistență, locuințe adecvate și oportunități de reintegrare socio-economică;
- Îmbunătățirea serviciilor acordate victimelor traficului de persoane în vederea reintegrării sociale.

RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare nerambursabilă;
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

8.2.REZULTATE AȘTEPTATE

- Acces la servicii sociale crescute pentru a răspunde nevoilor persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin dezvoltarea de servicii sociale destinate acestora;
- Campanii de informare adresate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin care să fie diseminate beneficiile aduse de solicitarea și utilizarea serviciilor de asistență socială;
- Grupurile vulnerabile sunt informate cu privire la riscurile traficului de persoane;

9. COMPONENTA: SISTEMUL LOCAL DE SERVICII SOCIALE

Crearea și consolidarea unui sistem unitar, coerent, transparent și competitiv de servicii sociale, prin stabilirea liniilor directoare și a cadrului instituțional, pentru a asigura incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile.

VIZIUNE

Sistem de servicii sociale proactiv, eficace și eficient, cu accent pe întărirea capacității și rolului familiei, orientat spre îngrijirea în cadrul comunității a persoanelor aflate în situație de vulnerabilitate.

9.1. PRINCIPII:

- Libertatea de a alege serviciul social în funcție de nevoia socială;
- Egalitatea de șanse și nediscriminare în accesul la servicii sociale și în furnizarea serviciilor sociale;
- Participare și dezvoltare;
- Parteneriat;
- Proximitate în furnizarea serviciilor sociale;
- Concurență și competitivitate;
- Confidențialitate;
- Calitate;
- Servicii integrate;
- Transparență și responsabilitate;
- Abordarea holistică;
- Complementaritate;
- Monitorizare și evaluare.

9.2.EVALUARE CONTEXTULUI LOCAL PRIVIND DEZVOLTAREA SERVICIILOR SOCIALE.

9.2.1.ANALIZĂ DE IMPACT PRIVIND SERVICIILE SOCIALE furnizate de către Direcția de Asistență Socială în municipiul Moinești (perioada iulie 2021- decembrie 2024).

1. Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice din cadrul Direcției de Asistență Socială Moinești are drept misiune principală asigurarea unui mediu sigur, confortabil și incluziv pentru persoanele vârstnice care se confruntă cu izolare socială, probleme de sănătate sau lipsa unui sprijin familial adecvat. Prin oferirea de servicii de îngrijire personalizate și activități care stimulează autonomia, centrul contribuie la creșterea calității vieții beneficiarilor.

Obiectivele Centrului în perioada de referință:

- Asigurarea îngrijirii de bază și a suportului emoțional
- Promovarea autonomiei și a incluziunii sociale
- Furnizarea de servicii medicale specializate

Rezultate:

- Creșterea gradului de satisfacție și bunăstare a beneficiarilor.
- Reducerea nivelului de izolare socială a persoanelor vârstnice.
- Promovarea unui model de îngrijire rezidențială centrat pe nevoile individuale ale beneficiarilor.

Concluzii: Centrul Rezidențial pentru Persoane Vârstnice reprezintă un pilon esențial în sprijinirea persoanelor vulnerabile din această categorie, contribuind la integrarea lor într-o comunitate care le respectă drepturile și demnitatea.

2. Centrul Multifuncțional din cadrul Direcției de Asistență Socială Moinești a fost înființat în scopul implementării politicilor publice în domeniul social care, în ultimii ani, au evidențiat ineficiența procesului de acordare a beneficiilor de asistență socială în lipsa consolidării acestuia prin acordarea de servicii sociale. Astfel, municipiul Moinești și-a conturat strategia de dezvoltare locală în domeniul social având drept scop consolidarea capacității administrative de a veni în sprijinul membrilor comunității aflați în situație de dificultate, prin furnizarea de **servicii integrate**, care să răspundă eficient nevoilor identificate.

Acțiunile autorității locale în domeniul serviciilor sociale și-au propus, pe de o parte, să aibă adresabilitate către toate categoriile de persoane vulnerabile (copii, adulți, persoane vârstnice,

persoane cu dizabilități, familii în situație de risc) și, pe de altă parte, să aibă drept surse de finanțare fonduri complementare bugetului local, cel puțin pentru o perioadă determinată de timp.

În acest context, în municipiul Moinești s-a implementat, începând cu luna mai 2021, pe o perioadă de 32 de luni (+ 12 luni perioada sustenabilitate), proiectul cu finanțare nerambursabilă *"Pro Comunitate - Program integrat de combatere a sărăciei și integrare socială"* – cod MYSMIS 145139, finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014 – 2020, principalul obiectiv al autorității publice locale fiind înființarea unui Centru Comunitar Multifuncțional care să vină în sprijinul persoanelor din municipiul Moinești aflate în situație de vulnerabilitate, prin intervenții specializate în cadrul a patru servicii integrate, după cum urmează:

CANTINA SOCIALĂ - serviciu social care funcționează conform Legii 208/1997 privind cantinele de ajutor social, constituit ca parte a unui pachet de servicii de asistență socială, având rolul de serviciu de suport material în vederea reinșeției sociale a persoanelor marginalizate sau ca serviciu de susținere în vederea asigurării unui minim necesar existenței.

Beneficiile oferite de hrana caldă distribuită prin cantina socială persoanelor vulnerabile sunt multiple și esențiale pentru îmbunătățirea calității vieții acestora, în perioada de referință beneficiind de hrană caldă un număr de 418 persoane vulnerabile (21646 porții hrană). Printre principalele beneficii amintim:

- Asigurarea unei alimentații de bază.

Hrana caldă este vitală pentru persoanele care, prin propriile resurse, nu își pot acoperi nevoile de bază ale traiului de zi cu zi, pentru persoanele cu probleme de sănătate sau lipsite de acces la resurse pentru gătit; oferirea unei mese calde contribuie la combaterea malnutriției și la asigurarea necesarului zilnic de nutrienți.

- Sprijinirea sănătății fizice și mentale

Accesul constant la hrană reduce riscurile asociate cu foamea, inclusiv slăbirea sistemului imunitar și apariția bolilor; o masă caldă oferă confort psihologic și reduce stresul cauzat de incertitudinea legată de sursa următoarei mese.

- Reducerea marginalizării sociale

Cantina socială a devenit un loc unde persoanele vulnerabile pot interacționa și simți sprijinul comunității. Ajută la diminuarea stigmatizării persoanelor aflate în dificultate.

- Creșterea autonomiei economice

Oferirea hranei gratuite sau subvenționate permite beneficiarilor să economisească resurse financiare pe care le pot utiliza pentru alte nevoi, cum ar fi plata chiriei, medicamente sau îmbrăcăminte.

- Prevenirea și reducerea sărăciei extreme

Hrana oferită gratuit poate reprezenta un sprijin esențial pentru persoanele fără venituri sau cu venituri insuficiente; acest tip de sprijin poate preveni agravarea situației economice și sociale a beneficiarilor.

- Facilitarea reintegrării sociale

Prin intermediul cantinei sociale, beneficiarii sunt conectați la alte servicii de asistență socială, precum consiliere, formare profesională sau sprijin în găsirea unui loc de muncă.

- Contribuție la echitate socială

Asigurarea accesului la hrană caldă reduce inegalitățile sociale și promovează un sentiment de solidaritate în comunitate.

- Impact pozitiv asupra copiilor și bătrânilor

Copiii beneficiază de o dezvoltare fizică și cognitivă adecvată, iar bătrânii vulnerabili primesc sprijinul de care au nevoie pentru o viață demnă.

În concluzie, serviciile sociale furnizate prin intermediul Cantinei Sociale reprezintă un pilon important în sprijinirea persoanelor vulnerabile, contribuind la supraviețuire, incluziune socială și o viață mai bună. Menționăm totodată faptul că, prin intermediul cantinei sociale sunt asigurate serviciile de preparare/furnizare hrană și pentru Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice – DAS Moinești.

CENTRUL DE ZI PENTRU COPII – serviciu a cărui misiune este de a asigura copiilor din grupul țintă respectarea dreptului fiecărui copil de a-și păstra relațiile familiale, de a se dezvolta în parametri normali și a se integra în societate. Principalele activități desfășurate în cadrul centrului: activități educaționale – activități de învățare planificate (pregătirea temelor școlare, exersarea unor practici de formare a competențelor didactice) / activități de recreere și de socializare, prin care se asigură nevoia de echilibru între activitățile de învățare și cele de joc / consiliere psihologică și socială copiilor și familiilor acestora, pe axa dezvoltării – creșterii – îngrijirii și educației copilului, dar și pentru abilitarea părinților din perspectiva asumării obligațiilor parentale / intervenție psihopedagogică complementară activităților școlare / servirea mesei de pranz.

Acest serviciu social aduce numeroase beneficii, având un impact semnificativ asupra dezvoltării copiilor și sprijinind familiile acestora, după cum urmează:

- Suport educațional

Acces la resurse: Copiii au acces la materiale didactice, cărți, jocuri educative și alte instrumente care facilitează învățarea.

Prevenirea abandonului școlar: Sprijinul educațional reduce riscul ca aceștia să părăsească școala, contribuind la îmbunătățirea performanțelor școlare.

Activități de învățare: Centrul de zi oferă sprijin pentru temele școlare, pregătire suplimentară și activități educative care contribuie la reducerea decalajelor școlare.

- Dezvoltarea socială și emoțională

Interacțiuni pozitive: Copiii au ocazia să socializeze, să-și dezvolte abilități de comunicare și să învețe să colaboreze.

Sprijin emoțional: Centrul de zi asigură consiliere și sprijin psihologic, ajutând copiii să facă față dificultăților din familie.

Creșterea stimei de sine: Participarea la activități și recunoașterea progreselor contribuie la consolidarea încrederii în sine.

- Siguranță și protecție

Un mediu sigur: Centrul de zi oferă un loc sigur și structurat, unde copiii sunt protejați de riscurile asociate unui mediu familial dificil sau periculos.

Prevenirea expunerii la riscuri: Se reduc șansele ca aceștia să fie expuși la violență, neglijare sau influențe negative.

- Hrana și îngrijirea de bază

Nutriție adecvată: Centrul oferă mese sănătoase, contribuind la combaterea malnutriției.

Îngrijire: Copiii beneficiază de supraveghere, igienă și alte servicii de bază.

- Dezvoltarea abilităților personale

Activități extracurriculare: Ateliere de artă, sport, muzică sau alte activități creative contribuie la dezvoltarea talentelor și abilităților personale.

Formarea unui comportament pozitiv: Centrul promovează valori precum respectul, disciplina și responsabilitatea.

- Sprijin pentru părinți

Reducerea presiunii asupra familiilor: Părinții pot lucra sau participa la programe de formare profesională, în timp ce copiii lor sunt într-un mediu sigur și educativ; părinții neinstruiți, fără școală, care nu își pot sprijini copiii în procesul de învățare date fiind propriile deficiențe, găsesc în centru ajutorul necesar copiilor lor.

Consiliere parentală: Familiile primesc sprijin pentru îmbunătățirea relațiilor părinte-copil și soluționarea problemelor sociale.

- Prevenirea excluziunii sociale

Incluziune comunitară: Centrul de zi ajută copiii să se integreze în societate și să-și construiască relații sănătoase.

Acces la servicii: Copiii și familiile pot beneficia de alte forme de suport, precum servicii medicale, juridice sau sociale.

- Reducerea cercului vicios al sărăciei

Oportunități pentru viitor: Prin educație și sprijin, copiii au șanse mai mari să rupă ciclul de sărăcie și vulnerabilitate, construindu-și un viitor mai bun.

În perioada de referință, un număr de 47 de copii în situație de risc de marginalizare socială și familiile acestora au fost sprijiniți să depășească situația de dificultate, prin intermediul serviciilor furnizate în cadrul centrului.

În concluzie, *Centrul de zi pentru copii* reprezintă nu doar un sprijin imediat pentru copii și familii, ci și o investiție pe termen lung în bunăstarea acestora și în dezvoltarea unei comunități mai solide și echitabile.

CENTRUL DE ZI DE SOCIALIZARE ȘI PETRECERE A TIMPULUI LIBER PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE - serviciu al cărui principal obiectiv este îmbunătățirea calității vieții adulților singuri/ marginalizați din municipiul Moinești, indiferent de apartenența etnică sau religioasă, în vederea prevenirii/depășirii unor situații de dificultate/vulnerabilitate. Centrul furnizează servicii sociale primare, respectiv socializare, petrecere a timpului liber, consiliere și suport emoțional, prin desfășurarea de activități, după cum urmează:

- activități de socializare, reintegrare socială, cultural educative și de animație;
- activități cu caracter psiho-social: consiliere și susținere, comunicare;
- activități „dinamice”, bogate din punct de vedere senzorial (jocuri de societate, gimnastică, activități creative, etc.);
- activități „participative” pentru persoanele care se implică și care pot participa efectiv la activități (plimbări, ieșiri, activități culturale, (în exterior);
- educație pentru sănătate în vederea prevenirii îmbolnăvirii și a accidentelor; evaluarea stării de sănătate.

În perioada 2021-2024, un număr de 422 persoane vârstnice au fost înscrise pentru a beneficia de serviciile acestui centru însă, frecvența participării acestora la activități nu a fost una constantă ci, dimpotrivă, s-a constatat că există mai multe motive pentru care persoanele vârstnice pot refuza să participe la activități de socializare. Aceste motive sunt adesea legate de factori psihologici, sociali, de sănătate sau de percepția personală. Iată câteva dintre cele mai comune cauze:

1. Probleme de sănătate

Mobilitate redusă: Dificultățile fizice, cum ar fi problemele de mers sau utilizarea unor dispozitive de asistență (bastoane, cadre de mers), descurajează participarea.

Afecțiuni cronice: Bolile cronice sau stările de oboseală pot reduce energia și motivația pentru a participa la activități.

Probleme cognitive: Tulburările de memorie, demența sau alte afecțiuni similare pot face ca persoanele să se simtă nesigure în contexte sociale.

2. Lipsa de încredere

Temeri legate de aspectul fizic: Mulți vârstnici sunt preocupați de schimbările fizice legate de vârstă, ceea ce îi face să evite interacțiunile sociale.

Rușinea față de situația financiară: Dacă activitățile implică cheltuieli suplimentare (achiziția unor articole de îmbrăcăminte/încălțăminte din considerentul că ținutele vestimentare proprii nu

sunt comparative cu ale celorlalți participanți) sau expunerea statutului lor social, unii evită participarea.

Inhibiții sociale: Lipsa obiceiului de a socializa sau teama de a nu se integra îi face să refuze invitațiile.

3. Lipsa de interes sau motivație

Preferința pentru activități individuale: Mulți vârstnici preferă să-și petreacă timpul acasă, citind, uitându-se la televizor sau desfășurând alte activități solitare.

Percepția activităților ca fiind nepotrivite: Dacă activitățile nu sunt adaptate intereselor lor, persoanele vârstnice le pot considera plictisitoare sau neinteresante.

4. Oboseala socială sau izolarea prelungită

Obişnuința izolării: Dacă au trăit mult timp în izolare, revenirea în contexte sociale poate părea dificilă sau chiar intimidantă.

Stresul legat de interacțiuni: Unele persoane se simt copleșite de grupuri mari sau de interacțiuni frecvente.

5. Factori emoționali și psihologici

Depresia: O stare de spirit scăzută sau depresia reduce dorința de a participa la activități sociale.

Anxietatea: Temeri legate de situații sociale sau de necunoscut pot inhiba dorința de a ieși din casă.

Doliul sau pierderile: Persoanele care au pierdut recent un partener sau prieteni apropiați evită socializarea din cauza durerii emoționale.

6. Lipsa unui sentiment de apartenență

Nevoia de familiaritate: Dacă nu cunosc pe nimeni la centru, evită participarea.

Diferențe culturale sau de interese: Unele persoane consideră că activitățile sau grupurile nu se potrivesc valorilor sau preferințelor lor.

7. Percepția negativă asupra centrelor de zi

Stigma asociată: Unii vârstnici consideră centrele de zi ca fiind destinate "persoanelor bătrâne și neputincioase" și refuză participarea din dorința de a nu se asocia cu această imagine.

8. Dificultăți logistice

Acces dificil: Distanța, lipsa mijloacelor de transport sau costurile deplasării pot reprezenta bariere.

Program neconvenabil: deși au fost implicați vârstnicii în planificarea activităților pentru a le adapta preferințelor lor, activitățile programate la ore potrivite pentru unii beneficiari nu se integrează în programul altor beneficiari ceea ce deseori a descurajat participarea.

Analiza și înțelegerea motivelor care îi determină pe vârstnici să fie reticenți în raport cu participarea la activități în cadrul centrului este esențială pentru a dezvolta strategii care să-i motiveze și să-i sprijine să beneficieze de avantajele socializării. Concluzionăm faptul că, pentru

eficientizarea intervențiilor, acestea trebuie să fie adaptate nevoilor grupului țintă și, prin urmare, considerăm că **persoanele vârstnice trebuie să fie în continuare sprijinite, consiliate, monitorizate la propriul domiciliu prin intermediul specialiștilor din cadrul Serviciului Asistență Socială, eventual printr-un compartiment distinct, cu atribuții în acest scop.**

SERVICIUL DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE -activează în vederea prevenirii, limitării sau înlăturării efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot afecta viața persoanei vârstnice sau pot genera riscul de excluziune socială. Scopul înființării acestui serviciu social a fost sprijinirea persoanelor vârstnice prin furnizarea de ajutor și îngrijire adecvată pentru a-și menține, pe cât posibil, autonomia funcțională și pentru a-și continua viața în propria locuință, în demnitate și respect, după cum urmează:

1. sprijin pentru activitățile de bază ale vieții zilnice:

- ajutor pentru: igienă corporală, îmbrăcare și dezbrăcare, igiena eliminărilor, hrănire și hidratare, transfer și mobilizare, deplasarea în interior, comunicare;
- ajutor pentru activități instrumentale: prepararea hranei sau livrarea acesteia, efectuarea de cumpărături, activități de menaj, însoțirea în mijloacele de transport, facilitarea deplasării în exterior, companie, activități de administrare și gestionare a bunurilor, activități de petrecere a timpului liber.

2. informare și consiliere a beneficiarilor, prin asigurarea următoarelor activități:

- informare/ consiliere/ îndrumare juridică / sprijin pentru obținerea unor drepturi de asistență socială (beneficii de asistență socială/ servicii sociale) ;

Serviciile de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice oferă numeroase beneficii, însă există și anumite inconveniente asociate acestora, care trebuie luate în considerare. Iată care sunt principalele provocări și dezavantaje:

Cadrul legislativ privind furnizarea serviciilor sociale este tot mai restrictiv, cu standarde minime de calitate tot mai greu de îndeplinit, pe fondul lipsei personalului specializat în domeniul socio-medical, a infrastructurii adaptate ori a resurselor materiale/financiare.

Spre exemplu, la momentul înființării serviciului, în anul 2021, structura de personal de 2 îngrijitori, un asistent social și un asistent medical era conformă, potrivit legislației în domeniu, pentru a furniza servicii unui număr de 20 persoane vârstnice. În anul 2024, aceeași structură de personal este suficientă doar pentru 8 beneficiari, pentru ceilalți 12 beneficiari fiind necesară angajarea altor 2-3 îngrijitori la domiciliu (în funcție de gradul de dependență a beneficiarilor) pentru ca serviciul să fie licențiat. Având în vedere prevederile legale limitative privind angajarea personalului în instituțiile publice dar și lipsa specialiștilor în domeniul social de pe piața muncii în contextul salarizării nemotivate și a condițiilor de lucru dificile, în acest moment este imposibil de atins indicatorii obligatorii pentru relicențierea serviciului în actualele condiții de funcționare, iar furnizarea serviciilor doar pentru 8 beneficiari nu poate fi considerată sustenabilă.

Totodată, din analiza internă cu privire la serviciile individuale furnizate beneficiarilor, s-a constatat faptul că, preponderent, aceștia solicită ajutor în ceea ce privește plata facturilor, achiziția de alimente/medicamente, eliberarea prescripțiilor medicale, programarea unor investigații medicale de specialitate sau pur și simplu își doresc să comunice cu cineva, din când în când. Considerăm că acestea nu reprezintă activități specializate ci intervenții de bază care pot fi realizate prin intermediul anagaților din cadrul Serviciului Asistență Socială, eventual printr-un compartiment distinct, cu atribuții în acest scop.

În ceea ce privește sprijinul pentru activitățile de bază ale vieții zilnice, respectiv ajutor pentru igienă corporală, îmbrăcare/dezbrăcare, igiena eliminărilor, hrănire și hidratare, transfer și mobilizare, deplasarea în interior, asistență medicală, etc, serviciile de îngrijire la domiciliu s-au dovedit a fi insuficiente, beneficiarii optând ulterior pentru servicii specializate în sistem rezidențial.

Prin urmare, având în vedere analiza efectuată, concluzionăm faptul că Centrul Multifuncțional este o structură specializată în furnizarea serviciilor sociale pentru toate categoriile de persoane vulnerabile din comunitatea moineșteană care în perioada 2021- 2024 a furnizat servicii unui număr de 1299 beneficiari dar care, pentru a fi eficientă și sustenabilă trebuie să fie reorganizată prin desființarea serviciilor sociale destinate exclusiv persoanelor vârstnice, respectiv *Centrul de zi de socializare și petrecere a timpului liber și Serviciul de îngrijire la domiciliu*.

Menționăm că această decizie nu ar influența negativ beneficiarii deoarece aceștia vor primi în continuare servicii prin intermediul altui compartiment și nici salariații din structurile propuse a fi desființate, aceștia fiind imperios necesari în alte compartimente specializate unde formarea profesională și experiența acumulată de către aceștia vor fi intens folosite pentru rafinarea intervențiilor specializate, în contextul implementării metodei *managementului de caz* pentru realizarea integrată a evaluării nevoilor și resurselor, a planificării și intervenției, a monitorizării și evaluării impactului serviciilor comunitare (1 manager caz/max. 50 beneficiari - Ordinul nr. 2489/2023 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind managementul de caz în serviciile sociale acordate persoanelor vârstnice; Ordinul nr. 1218/2019 pentru aprobarea Standardelor specifice minime obligatorii de calitate privind aplicarea metodei managementului de caz în protecția persoanelor adulte cu dizabilități; Ordinul nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului).

În ceea ce privește spațiile aferente serviciilor propuse a fi desființate, menționăm că acestea vor fi utilizate în continuare exclusiv pentru furnizarea de servicii sociale.

3. Centrul Comunitar Integrat

Începând cu luna iunie 2021, pentru o perioadă de 31 de luni, Direcția de Asistență Socială Moinești în parteneriat cu UAT Municipiul Moinești și UNICEF România au implementat în municipiul Moinești proiectul „Asigurarea incluziunii sociale – ruperea cercului vicios al excluziunii în cazul copiilor celor mai vulnerabil din România”, cod PN 3002 - Contract de finanțare nr.3/31.05.2021/N. În cadrul proiectului a fost înființat Centrului Comunitar Integrat

Moinești (CCI) care, în perioada de referință a furnizat unui număr de 587 persoane în situație de risc pachetul minim de servicii. Totodată, în cadrul centrului au fost furnizate servicii specializate unui nr. de 354 beneficiari, după cum urmează: kinetoterapie – 1680 servicii, consiliere psihologică – 2320 servicii, logopedie – 720 servicii, servicii educaționale – 2812 servicii, servicii medicale – 693 servicii. Finanțarea proiectului s-a încheiat la data de 31.01.2024, perioada de sustenabilitate asumată de către UAT Municipiul Moinești fiind de 5 ani. Având în vedere impactul pozitiv în comunitate, vor fi întreprinse măsuri de dezvoltare a activității acestuia în scopul acoperirii nevoilor copiilor cu dizabilități din comunitate, componentă altfel neacoperită la nivel local.

9.2. PRIORITĂȚI STRATEGICE

- Optimizarea eficienței și eficacității instituției, prin implementarea unor măsuri structurale și funcționale menite să asigure furnizarea unor servicii sociale de calitate ;
- Creșterea eficienței și impactului serviciilor sociale;
- Dezvoltarea parteneriatelor public – public și public - privat în dezvoltarea serviciilor sociale;

9.3. RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din programe cu finanțare nerambursabilă;
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

9.3. REZULTATE AȘTEPTATE

- Creșterea numărului de specialiști care activează în domeniul serviciilor sociale;
- Ameliorarea vulnerabilităților membrilor comunității
- Parteneriate public – private funcționale;
- Noi servicii sociale înființate .

10. CADRUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

10.1. INSTITUȚII RESPONSABILE ȘI PARTENERI

Responsabilitatea implementării Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale revine în egală măsură autorităților administrației publice locale, furnizorilor publici și privați de servicii sociale care funcționează în comunitate și instituțiilor publice relevante pentru domeniul asistenței sociale și al serviciilor sociale (educație, sănătate, ocupare, etc) cu precizarea că o responsabilitate mai mare revine autorităților administrației publice. Partenerii neguvernamentali și privați (inclusiv

furnizorii privați de servicii sociale), instituțiile de cult recunoscute de lege, societate civilă își vor concentra activitatea pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor prezentei strategii.

Coordonarea activităților intersectoriale privind îndeplinirea obiectivelor se va face la nivelul Direcției de Asistență Socială Moinești, pe baza planului operațional și a planurilor anuale de acțiune care vor include atât intervențiile proprii cât și ale celorlalți actori relevanți pentru domeniul asistenței sociale și al serviciilor sociale.

Reușita implementării Strategiei pe această componentă presupune transparență, predictibilitate, sustenabilitate financiară și participarea activă a tuturor actorilor implicați.

10.2. PROCEDURI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Monitorizarea și evaluarea Strategiei se realizează în scopul verificării atingerii obiectivelor specifice, a modului în care au fost atinse aceste obiective, cât și a măsurii în care rezultatele implementării activităților au corespuns cu cele stabilite inițial, respectarea termenelor și a conținutului activităților derulate. În acest sens se va elabora o metodologie de monitorizare și evaluare agreată de toți partenerii instituționali.

Coordonarea activității de monitorizare este asigurată de DAS Moinești. De regulă, Strategia va fi evaluată anual, pe baza rezultatelor se va decide cu privire la oportunitatea ajustării acesteia. Monitorizarea se va realiza semestrial și anual.

Pe baza rezultatelor evaluării și monitorizării, pot fi identificate deficiențe sau probleme care necesită acțiuni corective sau ajustări ale strategiei. Aceste măsuri pot include îmbunătățirea proceselor de furnizare a serviciilor, ajustarea resurselor alocate sau schimbarea priorităților strategice. Este important să existe un proces de feedback și adaptare continuă a strategiei în funcție de rezultatele evaluării.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ:
CONSILIER LOCAL,
BOGDAN-DRAGOS LĂGĂNUȘ

CONTRASEMNEAZĂ PENTRU LEGALITATE:
SECRETAR GENERAL AL MUNICIPIULUI,
MARILENA DÎRLĂU

DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ:
DIRECTOR EXECUTIV,
BOGDAN -PETRU CĂHAN

